

spolupráce • projekty • lidé • dotace • granty • peníze

ZPRÁVODAJ

3/2020

Místní akční skupiny Posázaví

Benešovsko žije příběhy!

Řeka Sázava těšila i odměňovala

Zámek Konopiště
Foto @lukas.dodo.dolezal

Čistá řeka Sázava 2020 – uklízelo se až do konce října!

Tradiční úklid řeky Sázavy se letos „protáhl“ na půl roku. Doba koronavirová sice změnila jeho podobu, ale nesebrala dobrovolníkům chuť pomáhat. A tak se k řece (a nejen k ní) vydávali sbírat odpadky až do konce října.

Úklid 90kilometrového úseku řeky Sázavy mezi Kácovem a Pikovicemi už 15 let organizuje společnost Posázaví o.p.s. Původně víkendová hromadná akce, plánovaná na 3.–5. dubna, letos kvůli koronavirové pandemii doznala změn. Dobrovolníci k řece vyráželi individuálně nebo po malých skupinkách a z jejich břehů sbírali vše, co tam nepatří. Ruku k dílu přiložilo 448 lidí, kteří naplnili odpadky 291 velkých pytlů.

„Vyčíslit, kolik odpadků se letos sesbíralo, je jinak prakticky nemožné. Pytle s nasbíraným odpadem nikdo nevážil, nechávali jsme je většinou u kontejnerů nebo jsme je sami odváželi osobními auty. Kromě tohoto drobného odpadu jsme ale opět narazili na větší kusy, jejichž celková hmotnost se dá počítat až na desítky tun – pneumatiky, křeslo, pračka... Objeví-li jsme třeba velký zrezivělý ponton zarostlý v trávě a křoví, který byl plný prázdných lahví, plechovek a dalších odpadků. Město Týnec nad Sázavou, na jehož katastru se našel, ho nechalo rozřezat a odvézt,“ popsala ředitelka Posázaví o.p.s. Bohunka Zemanová.

Ani při letošním úklidu nebyla nouze o tradiční odpadky, například plastové lahve či zbytky železných a dřevěných konstrukcí. Jako důsledek koronavirové krize se ale ve větší míře objevily použité plastové rukavice, pytlíky a roušky. Změnilo se také složení dobrovolníků – převažovali mezi nimi místní.

Šestnáctý ročník Čisté řeky Sázavy se uskuteční od 9. do 11. dubna 2021.

V prvních letech se řeka Sázava uklízela mezi městem Sázava a obcí Pikovice, v současnosti se čistí napříč dvěma kraji, Středočeským a Vysočinou. Čistá řeka Sázava byla jedním z prvních projektů svého druhu v České republice, který inspiroval další podobné aktivity. Uklízí se například Berounka, Jizera, Morava, Svratka, Ohře, Vltava, Bečva, Úpa, Kamenice, Labe, Ploučnice, Svitava, Dyje... Uklízí se už také lesy, okolí silnic, veřejná

prostranství v obcích a městech. A je jedno, pod hlavičkou jaké kampaně se tak děje. Důležité je, že se do podobných akcí zapojují čím dál víc lidí.

Za čistou Špulku

Do projektu Čistá řeka Sázava se tradičně zapojily i děti ZŠ Postupice, které každoročně vyrážejí zvelebit naučnou stezku vedoucí k rozhledně Špulka. V dubnu to ale letos kvůli vládním nařízením přijatým v souvislosti s koronavirovou pandemií nestihly.

„S žáky 9. třídy jednou ročně uklízíme naše stanoviště na naučné stezce, staráme se také o malý rybník s altánem. Vyměňujeme a opravujeme tam i hrací prvky, mimo jiné dřevěné ryby a pruty, na které je děti chytají. Letos na jaře jsme kvůli koronaviru údržbu nemohli zajistit, tak jsme vyrazili v září. Uklízeli jsme, sbírali odpadky, vysekávali trávu... Pomáhala nám i paní ředitelka a jedna maminka. Vzhledem k tomu, že se snažíme stezku uklízet průběžně, nepořádek nebyl až tak velký. Nasbírali jsme asi 2 pytle klasických odpadků, jako jsou papíry a plechovky, ale také několik použitých dětských plen. A to jsou všude kolem odpadkové koše,“ posteskla si Jana Jiřová ze ZŠ Postupice.

Sázavští nezmaři

Měřeno počtem dobrovolníků i množstvím sesbíraného odpadu by asi nejčistším mělo být okolí města Sázavy. Postavy sbírající odpadky kolem řeky a silnic jsou tu totiž vidět průběžně po celý rok. A většinou mezi nimi nechybí Ivanka Danešová. Tu k řece vyrazí s partou podobně naladěných maminek, tu se členy spolku Sázavská komunita 55+. Výsledek je obvykle týž – plné pytle odpadků.

Naposledy se parta Sázavské komunity 55+ činila v půlce října u sázavského nádraží. V úklidovou akci proměnila jednu ze svých tradičních vycházek. A výsledek? Na 125 metrech podél trati nasbírala tři pytle odpadků! A jak takový úklid vypadal? Ivanka Danešová to krásně popsala na facebooku: „Sraz je na náměstí jako vždy v 15.00 hod. Jen s tím rozdílem, že každá z nás dostala pytel a rukavice. Stačila i jedna. Anička si vzala na pomoc pejska a v tašce jí voněla dobrota. Dnešní úterý tedy bylo ve znamení úklidu, sběru odpadků podél tratě z nádraží. Každý rok se podél trati najde velké množství odpadu... Dnes se naše partička na vycházce nominovala do role záchranných. Aspoň částečně zachránit, co se dá. Ano, přírodu, hlavně aby okolí nádraží a trati nebylo zavaleno plastem atd. Prostě chodíte kolem a jednou vám dojde, že s tím musíte něco udělat. Od té doby nesnesu odpad tam, kde nemá být...“

Dobře maskován je odpad za garážemi podél trati. To je síla. Dnes jsem tedy požádala všechny ženy na vycházce o pomoc a úžasné – stačila hodinka sbírání, pak procházka, pozvání na kávu a čaj od Heleny. To bylo báječné. A překvapení od Aničky, která s sebou nesla domácí posvícenské koláčky. Blíží se Havelské posvícení. No a to nebylo vše. Vytáhla ještě pečenou masovou roládu. To byla hostina. Za dobře odvedenou práci jsme měly voňavou a chutnou odměnu!

Opravdu nám to není jedno a určitě se budeme snažit nepořádek z těch míst vybrat. Čistě město znamená i zdravé město! Naše komunita nezůstává pozadu a chce mít čistou Sázavu. Díky všem! Jste úžasné a vaši dnešní pomoci si moc vážím. Hurá příště do přírody. Chůze je radost a radost je život!”

jt

ČISTÁ ŘEKA SÁZAVA 2021 16. ročník se uskuteční 9. až 11. dubna

Podrobnější informace naleznete na www.cistarekasazava.cz
Číslo sbírkového účtu: 1249-326666339/0800

Projekt je dobrovolnický a je čistě nekomerční aktivitou, která je financovaná z dotací obcí, z příspěvků sponzorů a dalších dárců.

Krátce z Posázaví o.p.s.

- Sociální služby a spolupráce jednotek dobrovolných hasičů s obcemi byly na programu setkání, které na zámku Líšno pořádalo v červnu město Bystřice pod záštitou Posázaví o.p.s. Zástupci samospráv Bystřice, Jílového u Prahy, Týnce nad Sázavou, Neveklova a Sázavy si vyměnili také své zkušenosti s nouzovým stavem vyhlášeným letos na jaře kvůli koronavirové pandemii. Otázkou je podle starostů způsob financování sociálních služeb – stát na obce přenáší kompetence, což zatěžuje jejich rozpočet. Doporučili také řešit tuto problematiku v rámci většího celku, například mikroregionu. Diskuse se rozproudila také nad jednotkami požární ochrany obcí (JPO), zajišťujícími ochranu obcí při mimořádných událostech, a sbory dobrovolných hasičů (SDH), které jsou v mnoha obcích hybateli společenského života. Na závěr si přítomní prohlédli rekonstruovaný park a zámek v Líšně.
- Letošní výjezdni porada Posázaví o.p.s. se uskutečnila v září na Biofarmě Košík na Nymbursku, která se rukou majitelky Dášy Havlové postupně mění v park a domov pro mnoho zvířat. Areál s hospodářskými

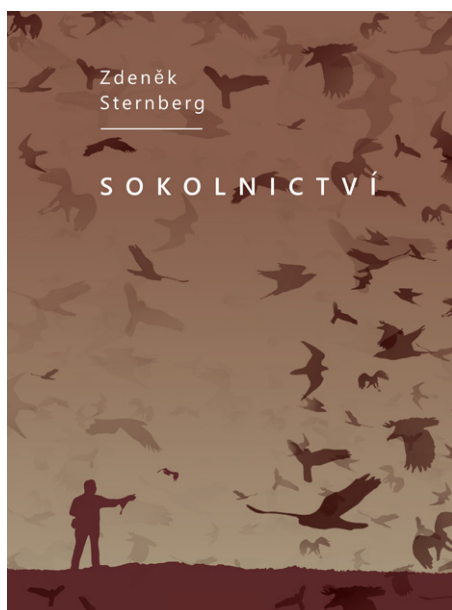
staveními, ubytováním a restaurací je zajímavou ukázkou agroturistiky. Na programu výjezdu byla také návštěva nedalekých Poděbrad, která byla spojena s prohlídkou tamního informačního centra i samotného lázeňského města.

- Milým poděkováním za spolupráci byla účast zástupců Posázaví o.p.s. na zahájení letošního školního roku v Jankově. Na pozvání školy a obce v čele se starostkou Jitkou Jonsztovou jsme se akce zúčastnili už potřetí. Letos byl v rámci ní navíc slavnostně ukončen rozsáhlý projekt přístavby a rekonstrukce, na kterou škola získala prostřednictvím Posázaví o.p.s. dotaci z Integrovaného regionálního operačního pro-

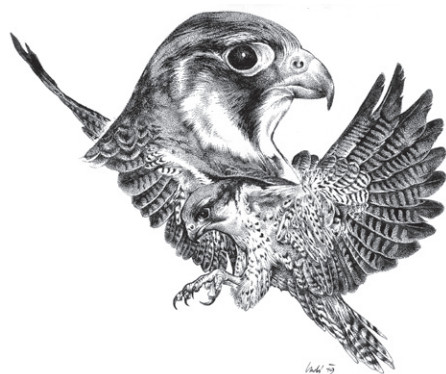
gramu. V první školní den byla také slavnostně otevřena nová spolková místnost, kterou obec vybudovala s pomocí dotace z Programu rozvoje venkova. Aktuálně škola požádala ještě o dotaci na dovybavení učeben interaktivními tabulemi, projektoru a notebooky.

Znovu vychází jedinečná kniha Zdeňka Sternberga Sokolnictví

Dokonalá učebnice i kronika doby – tak lze charakterizovat knihu Zdeňka Sternberga Sokolnictví. Přestože vyšla poprvé před více než 50 lety, na popularitě neztratila. Naopak, stále patří mezi vyhledávané tituly, a to nejen mezi příznivci vznešeného umění lovu. V knihkupectvích ji ale neseženete. Zanedlouho se to však změní! Zaslouhou Posázaví o.p.s. kniha vychází znovu, a to v doplněné verzi. Ke koupě bude po 9. prosinci ve vybraných knihkupectvích a v kanceláři Posázaví o.p.s. na Masarykově náměstí 1 v Benešově.

„Před pár hodinami se začal psát rok 2020, který je pro nás sokolníky velmi významným. Letos je to právě deset let, kdy bylo české sokolnictví zapsáno jako nehmotné dědictví na seznam UNESCO. Jak lépe oslavit tuto významnou událost, než opětovným vydáním knihy Sokolnictví, jejímž autorem je hrabě Zdeněk Sternberg, a která většinu českých sokolníků provází téměř celým životem,“ napsal v předmluvě editor Jaroslav Pelíšek.

Jádrem publikace je kniha Sokolnictví, která byla první knihou v naší literatuře věnovanou jednomu z nejstarších způsobů lovu. Zdeněk Sternberg v ní na základě vlastních zkušeností podrobně popsal zákonitosti lovu zvěře pomocí cvičených dravců. Věnuje se v ní historii sokolnictví, popisuje dravce vhodné k lovu, předkládá podrobný rozbor obecných zásad sokolnického výcviku. Na 246 stranách je 59 kreseb a 60 fotografií.

Editor knihu doplnil o kapitoly z novodobých dějin. Připomíná mimo jiné založení Klubu sokolníků při Československém mysliveckém svazu v roce 1967, zápis českého sokolnictví jako nehmotného kulturního dědictví UNESCO v roce 2010, znovuzrození výškového sokolnictví v českých zemích nebo biologickou ochranu letišť. Představuje klub Falconia, Dům sokolníka na Pražském hradě i pomyslnou síň sokolnické slávy.

jt

MAS Posázaví rozdělila další miliony korun z Programu rozvoje venkova

Místní akční skupina (MAS) Posázaví rozdělila v rámci 4. výzvy k předkládání žádostí o dotace z Programu rozvoje venkova (PRV) 28,5 milionu korun. Celkové náklady projektů, které se s jejich pomocí budou realizovat, činí 45,5 milionu korun. Podnikatelé, základní a mateřské školy, obce, města a spolky předložili celkem 46 žádostí, jedna z nich byla stažena v rámci administrace, na dva projekty se z důvodu omezených finančních prostředků nedostalo. Neúspěšní žadatelé se budou moci o finanční podporu znovu ucházet v rámci 5. výzvy, která se plánuje na jaro 2021.

„V současné době probíhá administrace projektů na Státním zemědělském intervenčním fondu (SZIF). Kolik peněz zbylo, budeme vědět po podpisu všech dohod s úspěšnými žadateli, předpokládáme, že to bude v prosinci nebo lednu. Už teď víme, že na základě zrealizovaných výběrových řízení se podařilo ušetřit kolem půl milionu

korun, takže v 5. výzvě budeme mít k rozdělení 11 143 493 korun,“ řekla ředitelka Posázaví o.p.s. Bohunka Zemanová. Do kterých oblastí dotace půjdou, jestli opět do školek a spolků, rozhodne Výkonný výbor MAS Posázaví.

Ve 4. výzvě bylo nejvíce peněz k rozdělení ve fichi (oblasti podpory) Obnova venkova – školky, školy a spolky, a to 24,2 milionu korun. Rozdělily se všechny až na 1 818 korun, které budou převedeny do další výzvy. V této fichi bylo podpořeno 38 projektů s celkovými náklady 38,5 milionu korun. Ve zbylých třech fích – Agroturistika, Lesy, voda, rekreace a Podpora místních výrobců – získalo finanční podporu pět projektů o celkových nákladech sedm milionů korun.

Dotace pomohou například pořídit herní prvky do mateřských škol v Postupicích nebo Křečovicích, modernizovat školní jídelny v Čerčanech, Bystřici a Divišově, nakoupit

interaktivní tabule pro neveklovskou školu a ZŠ Dukelská Benešov nebo výpočetní techniku pro kácovskou školu. S pomocí dotace se opraví nebo vybaví spolkové domy a klubovny ve Všechlepech, Chlebech, Stranném, Senohrabech či Postupicích, společenské sály a kulturní domy v Chotýšanech a Jankově nebo městská knihovna v Benešově. Podnikatelé použijí finanční podporu například na rekonstrukci střešy jezdecké haly, vybavení bourárny masa nebo nákup automobilu. Projekty musí být dokončeny do dvou let od registrace na Regionálním odboru Státního zemědělského intervenčního fondu (RO SZIF), to je do podzimu 2022. Některé z nich už se začaly realizovat.

Seznam všech projektů podpořených MAS Posázaví v aktuálním období z operačních programů je na:

<http://leader.posazavi.com/cz/Projekty.aspx> v sekci CLLD 2014–2020.

jt

Název projektu	Žadatel	Dotace	Celkové náklady
Schválené projekty ve 4. výzvě			
Rekonstrukce střešy jezdecké haly Farmy Heroutice	Jana Perníčková	222 444,00	598 127,00
Obnovení lesních stezek	Město Sázava	1 973 522,00	1 973 522,00
Bourárna masa	Jaroslav Zajíček	1 292 485,00	3 127 815,00
Pořízení vybavení a automobilu pro farmu u Palečků	MVDr. Luděk Paleček	353 074,00	854 439,00
Vybavení Kyselovic hospodářství	Stanislav Kysela	52 485,00	127 014,00
Dovybavení zahrady – MŠ Čerčany	Obec Čerčany	187 750,00	234 688,00
Modernizace školní jídelny – ZŠ Čerčany	Obec Čerčany	523 106,00	653 883,00
Stavební úpravy a vybavení MŠ Maršovice	Městys Maršovice	387 232,00	484 040,00
Vybavení společenského sálu Chotýšany	Obec Chotýšany	181 974,00	227 468,00
Rekonstrukce a vybavení sokolovny Netvořice	Tělovýchovná jednota Sokol Netvořice, z.s.	999 998,00	1 467 038,00
Přístavba a rozšíření jídelny základní školy v Divišově	Městys Divišov	1 293 538,00	5 053 667,00
Vybavení Mateřské školy Týnec nad Sázavou	Mateřská škola Týnec nad Sázavou	264 150,00	330 188,00
Vybavení spolkové místnosti Postupice	Obec Postupice	432 107,00	540 134,00
Rozšíření zázemí pro spolkovou činnost – č. p. 39 Stranný	Obec Stranný	249 600,00	312 000,00
Herní prvky pro MŠ Postupice	Základní škola a Mateřská škola Postupice, okres Benešov	164 420,00	205 525,00
Vybavení sálu pro spolkovou a kulturní činnost	Obec Jankov	240 988,00	301 235,00
Rekonstrukce společenského sálu Litichovice	Obec Litichovice	617 676,00	783 991,00
Stavební úpravy objektu č. p. 87 v Sázavě	Město Sázava	4 000 000,00	8 264 905,00
Vybavení kmenových učeben interaktivními tabulemi	Základní škola Benešov, Dukelská	752 716,00	940 896,00
Rekonstrukce a vybavení společenského sálu Vranov	Obec Vranov	1 630 096,00	2 049 995,00
Obnova hydroizolace zdi MŠ a gastro vybavení	Město Bystřice	860 848,00	1 695 534,00
Obnova vybavení kuchyně a úprava akustiky jídelny ZŠ Bystřice	Město Bystřice	1 393 722,00	1 742 153,00
Rekonstrukce přízemí fary Neveklov	Římskokatolická farnost Křečovice	1 558 251,00	2 028 614,00
Vybavení pro spolkovou činnost Obec Přestavky u Čerčan	Obec Přestavky u Čerčan	303 581,00	379 477,00
Interaktivní tabule pro ZŠ Neveklov	Základní škola Jana Kubelíka, Neveklov	525 802,00	657 253,00
Herní prvky na zahradě MŠ Křečovice	Obec Křečovice	581 277,00	726 597,00
Vybavení pro spolkovou činnost Obec Senohraby	Obec Senohraby	93 104,00	116 380,00
Vybavení a stavební úpravy v Městské knihovně Benešov	Město Benešov	634 670,00	1 098 667,00
Rekonstrukce a vybavení spolkové klubovny na hřišti	Obec Ratměřice	623 356,00	779 196,00
Vybavení pro spolkovou činnost SDH Chářovice	Obec Chářovice	320 134,00	400 168,00
Pořízení promítací a ozvučovací techniky do spolkové místnosti	Obec Vojkov	60 000,00	75 000,00

Název projektu	Žadatel	Dotace	Celkové náklady
SDH Ostředek – vybavení klubovny a obnova technického vybavení	SH ČMS – Sbor dobrovolných hasičů Ostředek	228 878,00	286 098,00
Zkvalitňování výuky – vybavení v rámci ZŠ a MŠ Jankov	Základní škola a mateřská škola Jankov	605 368,00	756 710,00
Vybavení a stavební úpravy ZŠ Benešov, Dukelská 1818	Město Benešov	609 957,00	1 008 917,00
Vybavení pro Mateřské centrum Hvězdička	Mateřské centrum Hvězdička, z.s.	90 860,00	113 576,00
Vybavení pro činnost spolku Historický klub	Historický klub z. s.	150 837,00	188 547,00
Obnova vybavení – kulturní dům Petrovice	Obec Miličín	180 000,00	225 000,00
Zkvalitnění výuky v ZŠ a vybavení MŠ	Obec Kamenný Přívoz	1 219 133,00	1 523 917,00
Vybavení spolkových domů v místních částech obce Struhařov	Obec Struhařov	141 866,00	177 333,00
Bezpečné komíny a vybavení pro spolkový dům ve Všechlapech	Obec Všechlapy	205 267,00	256 584,00
Rekonstrukce a vybavení klubovny	Obec Chleby	203 396,00	254 246,00
Zkvalitnění vybavení městské knihovny ve Voticích	MKC Votice	320 000,00	400 000,00
ZŠ a MŠ Kácov – Stavební úpravy a obnova výpočetní techniky	Městys Kácov	1 211 896,00	1 514 870,00

Uvedené částky jsou v korunách.

Učitelé z Benešovska se vzdělávali na Letní škole i seminářích

Osobní růst, rozvoj matematických dovedností, hlasová hygiena, agrese u dětí, tvůrčí psaní... to je jen malý výčet témat, která na přelomu léta a podzimu nabídly vzdělávací akce pro pedagogy ORP Benešov. V rámci Místního akčního plánu vzdělávání 2 (MAP) je realizuje Posázaví o.p.s. Zájem o Letní školu i semináře byl velký – ukázalo se tak, že se organizátoři „strefili do poptávky“.

„Účastníci akcí se nás často ptají, jak a kde lektory vybíráme, protože se nestává, že by je některý z přednášejících zklamal, že by je nebavil. Odpovídáme po pravdě, že se ptáme ředitelů škol, učitelů, aby doporučili někoho, s kým se už setkali a kdo byl dobrý. Díky tomu víme, koho oslovit,“ prozradila koordinátorka MAP Jana Čechová. Sázka na osobní zkušenost se podle ní ve většině případů osvědčila.

Letní škola pro pedagogy

Letní škola se stejně jako loni uskutečnila ve Společenském centru v Týnci nad Sázavou a měla dvě části – pro učitele a učitelky základních a mateřských škol ORP Benešov. Jako první se sešli pedagogové ze základních škol. S lektorkou Petrou Vallin řešili kritické myšlení napříč předměty, s Kateřinou Slukovou se věnovali hlasové hygieně a Helena Kurzweilová je učila nenásilné komunikaci. Zpestřením byla večerní muzikoterapie s buzenickým workshopem Pavla Jasanského.

Druhá půlka týdne patřila učitelkám mateřských škol, které měly podobný program seminářů, jen Petru Vallin vystřídal Michaela Kaslová s matematikou ve vzdělávání předškolních dětí.

Letní škola očima učitelek ZŠ Bystřice

„V rámci projektu MAP II se v srpnu od 17. 8. do 19. 8. 2020 uskutečnila „Letní škola“ pro pedagogy ze základních škol na Benešovsku. Navázala na minulý úspěšný rok a opět obohatila pedagogy o nové informace, podněty a inspirace díky zvoleným typům školení, která byla na míru ušitá pro pedagogy a vzbudila u nich zájem a radost z toho, že nové informace mohou uplatnit ve své praxi.“

Školení bylo zahájeno programem, který se věnoval metodám kritického myšlení napříč předměty, dále si pedagogové vyzkoušeli muzikoterapii, prostřednictvím společné hry na bubny, ovšem nejzajímavější přednáška je teprve čekala v podobě školení o hlasové hygieně pedagogů s praktickými cviky, jak si uchovat hlasivky zdravé. Další školení bylo věnované práci se vzdorem a odporem a cestám, které vedou k řešení těchto problémů.

Celá letní škola byla opět zasazena do příjemného prostředí Týnce nad Sázavou s výborným přístupem, ochotou a profesionalitou ze strany pracovníků Posázaví, kterým touto cestou velmi děkujeme a těšíme se na příští rok.“

Workshopy

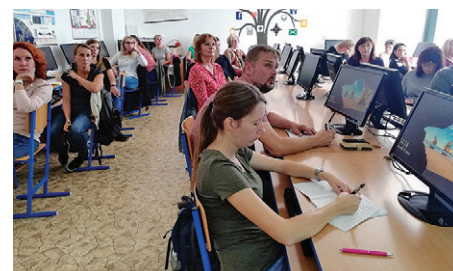
Poslední prázdninový den usedli pedagogové z mateřských a základních škol do lavic počítačové učebny v Základní škole v Dukelské ulici. Lubor Brázda, zástupce ředitelky zdejší školy a zároveň člen krajského metodického kabinetu pro informatiku a ICT, je seznámil s vhodnými platformami pro online výuku ve školách. „Bylo to nejen o předávání zkušeností, rad a doporučení, ale

zároveň o sdílení dobré praxe v regionu,“ dodala Jana Čechová. V souvislosti s koronavirovou krizí, která vyvolala potřebu distanční výuky, mají podle ní školy o oblast informatických a komunikačních technologií velký zájem. Uvažuje se proto o tom, že by se v rámci MAP připravil druhý díl tohoto semináře.

„V září jsme už měli několik zajímavých workshopů pro pedagogy. Se speciálním pedagogem, lektorem a rodinným terapeutem Jiřím Haldou jsme na celodenním semináři hovořili o agresi u dětí. Pan lektor je velmi výrazný a ke svému vyprávění přidal poznatky ze své terapeutické praxe. Podle sponzátních reakcí účastníků je skutečně zaujal,“ zhodnotila Jana Čechová. Podobné téma se rozebíralo také na besedě v rámci pracovní skupiny Rovné příležitosti, kde vystoupila kurátorka pro děti a mládež OSPOD Benešov Pavla Vondráková, zástupce Střediska výchovné péče Dobřichovice Marek Stránský a terénní učitelka Petra Dočkalová.

Dalšími tématy seminářů připravených v rámci MAP bylo tvůrčí psaní a vývoj řeči dítěte. V prvním případě účastníky seznámil lektor René Nekuda s tím, jak rozvíjet vyprávěcí dovednosti. Obsahem semináře s klinickou logopedkou Michaelou Voldřichovou byly konkrétní rady, jak u dětí v předškolním věku rozvíjet aktivní slovní zásobu, tvoření vět, správné gramatické struktury a schopnost sdělování.

jt

Projekt Benešovsko žije příběhy pokračuje!

Podnítit zájem žáků o tvůrčí psaní a rozvíjet jejich talent i povědomí o místní kultuře, hodnotách a historii je cílem projektu Benešovsko žije příběhy. Pro děti z mateřských a základních škol z ORP Benešov ho připravila Posázaví o.p.s. ve spolupráci s městem Benešov a Muzeem umění a designu v rámci Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání (MAP). V letošním školním roce se uskuteční jeho druhý ročník.

„Projekt je hezký a zajímavý a setkal se s velkým ohlasem. Věříme, že se do něj letos zapojí ještě víc škol než loni. Předpokládá se ale také jejich větší spolupráce – bude třeba, aby z prací, které jejich žáci vytvoří, vybraly deset nejzdařilejších, které nám pak pošlou do finále. Předvýběr je důležitý, jinak by porota hodnocení příběhů nemusela zvládnout. To je asi jediná změna proti loňsku, kdy porota posuzovala celkem 86 prací. Některé školy jich poslaly pět, jiné ale i 20,“ řekla koordinátorka MAP Jana Čechová.

Předškoláci a školáci mají za úkol vytvořit příběh, jehož hlavním hrdinou může být (ale nemusí) reálná nebo fiktivní postava z minulosti nebo současnosti. Jedinou podmínkou je, že děj musí být zasazen do Benešova či jeho okolí. Příběhy mladších dětí zapiše pedagog, autoři je pak mohou sami ilustrovat. Od starších dětí se očekává povídka, pohádka, rozhovor, deník, básnička nebo jiný slohový či literární útvar v rozsahu maximálně jedné strany A4. Projekt má tři kategorie – MŠ, 1. st. ZŠ a 2. st. ZŠ – a každá škola může do dané kategorie nominovat až 10 žákovských prací, které bude považovat za nejzdařilejší.

„Téma projektu může být jedním ze zadání distanční výuky, na kterou školy přešly v rámci opatření přijatých v souvislosti s šířením koronaviru. Žáci totiž mají mnohdy za domácí úkol napsat slohovou práci,“ dodala Jana Čechová. Pedagogům by doporučila, aby děti také více přemýšlely nad literárním útvarem, který si pro příběh zvolí – nemusejí nutně psát klasické vyprávění, ale mohou

vytvořit rozhovor, báseň, reportáž... Porota totiž ocení kreativitu nejen v obsahu, ale také ve formě jeho zpracování.

Vybrané práce školy zašlou nejpozději do 31. ledna 2021 v elektronické podobě (nejlépe ve wordovém dokumentu) na adresu info@posazavi.com, do předmětu e-mailu napíší BENEŠOVSKO ŽIJE PŘÍBĚHY. Případně je mohou doručit poštou či osobně na adresu: Posázaví, o.p.s., Masarykovo náměstí 1, piaristická kolej, 256 01 Benešov. Obálku označí nápisem BENEŠOVSKO ŽIJE PŘÍBĚHY a uvedou název školy. Z doručených prací porota vybere 20 nejzdařilejších příběhů. Jejich autoři budou oceněni a vybrané práce budou zařazeny do knihy Benešovsko žije příběhy (2. ročník).

První ročník projektu Benešovsko žije příběhy podle Jany Čechové ukázal, že děti, které baví psát, je v regionu dost. Od druhého pololetí proto chtějí v rámci MAP otevřít Klub tvůrčího psaní pro žáky základních škol, který by jejich lásku k tvorbě a talent rozvíjel. „Klub by měl být spíš zážitkový, nebyl by tedy jenom o samotné tvorbě, ale i o zážitcích – jeho členové by se potkávali se zajímavými osobnostmi, ať už spisovateli, novináři, pamětníky či blogery, ale podívali by se také do zajímavých míst jako tiskárny, vydavatelství nebo knihovny,“ prozradila.

O zamilovaném vodníkovi či tajemství týnecké věže

Co dělá zamilovaný vodník, jaké tajemství skrývá týnecká věž, proč měl arcivévoda František Ferdinand d'Este rád Konopiště? Odpovědi na tyto i další otázky dávají příběhy zveřejněné v knize Benešovsko žije příběhy. Obsahuje 21 nejzdařilejších literárních děl, která vytvořili předškoláci a žáci základních škol v rámci prvního ročníku stejnojmenného projektu. Zapořilo se do něj 140 dětí s 86 příběhy.

Kniha byla pokřtěna v červnu v rámci malé slavnosti. „Od začátku jsme měli jasno, že nechceme dělat soutěž, že nechceme, aby děti bojovaly o prvenství. Ale chtěli jsme jim dát šanci, aby ukázaly svoji fantazii a měly prostor pro svoji tvorbu,“ řekla jedna z porotkyň a kmotřička knihy Zuzana Krajánková. Knížce popřála, aby do roka a do dne dostala „bratříčka nebo sestřičku“. „Přeji knize, aby si našla své čtenáře, aby jich bylo co nejvíc a aby se rozletěla s námi se všemi na krásné prázdniny,“ bylo přání druhého kmotra, benešovského místostarosty Zdeňka Zahradníčka.

Průvodcem slavností byli Veronika Křišťová a Jakub Křikava z Besedária. Ve scénáři vtipně využili i příběhy z knihy a některé jejich autory vyzpovídali. Například Šarlota Štěpánková prozradila, že příběh o zamilovaném vodníkovi jí pomohl vymyslet tatínek a taky jí v něm prý opravil některé gramatické chyby. „Každý autor má svého redaktora, který mu opravuje gramatické chyby,“ pohotově to okomentovala moderátorka. Šarlotin příběh pak Veronika s Kubou přezpívali na melodii písničky Holka modrooka. Kateřina Čeperová zase přiznala, že na nápad udělat ilustraci k příběhu Nález na Klášterce ze stavebnice Lego ji přivedla její maminka. Tajemství týnecké věže – další z úspěšných příběhů – se na slavnosti dočkal dramatizace v podobě loutkové pohádky. Vypravěčkou se v ní stala sama autorka Nela Svobodová a zahráli si v ní i účastníci slavnosti – na chvíli se stali „netopýry“, a to prostřednictvím jejich papírových siluet, které si předtím sami vyrobili.

Na závěr slavností byli vyhlášeni a odměněni autoři všech příběhů a ilustrací zveřejněných v knize. Některé příběhy ilustrovali sami jejich autoři, k jiným vytvořily obrázky děti z výtvarného kroužku MUD* Benešov.

jt

Posázaví o.p.s. a město Benešov ve spolupráci s Muzeem umění a designu Benešov vyhláší

2. ročník literární soutěže

Benešovsko žije příběhy

Zveme všechny mateřské a základní školy ORP Benešov, aby se do projektu zapojily.

Pojďte s námi vzbudit u žáků zájem o tvůrčí psaní. Podpořit je, aby rozvíjeli svůj literární talent, a přitom nenásilnou cestou poznávali místní kulturu, hodnoty a historii. Věříme, že je to bude bavit!

Literární práce žáků posílejte do 31. ledna 2021.

Posázaví Benešov MUD*

Vyšly nové skládací Mapy výletů po Posázaví

Tipy na vycházky, projíždky na kole či lodí i vícedenní putování nabízejí dvě nové Mapy výletů po Posázaví, které vydala Posázaví o.p.s. Jsou aktualizovanou a doplněnou verzí populární série skládacích kapesních map, která poprvé vyšla před třemi lety. Obsahují 29 návodů, jak zajímavě prožít volný čas v regionu mezi řekami Vltavou a Sázavou. K dostání jsou zdarma v posázavských informačních centrech, u vybraných partnerů a v kanceláři Posázaví o.p.s. na Masarykově náměstí v Benešově. Ke stažení jsou také na www.posazavi.com v rubrice Multimedia.

„Proti předchozím vydáním jsme mapy upravili. Jsou jen dvě, vyšly ve větším rozměru a rozlišení a doplnili jsme je o nové tipy na výlety. Myslíme si, že by mohly být dobrou inspirací pro všechny, kteří chtějí někam „utéct“ před starostmi způsobenými koronavirovou pandemií. A posázavská příroda se k tomu přímo nabízí,“ řekla ředitelka Posázaví o.p.s. Bohunka Zemanová.

Dvoudílná série map představuje formou výletů krajinu v klínu mezi řekami Vltavou a Sázavou. Zve mimo jiné k návštěvě naučných stezek v Hradištku, Ostrovského kláštera, Vojenského technického muzea v Lešanech, krajů Josefa Suka či barona Ringhoffera, rozhledny Špulka, keltskému hradišti Závist u Dolních Břežan, na zámky Jemniště a Konopiště nebo hrad Český Šternberk. Nově jsou v ní vycházky městem Sázava nebo okolím města Bystřice či do „středu Čech“ u Petrova. Série volně navazuje na mapu Vltavské vyhlídky, kterou letos vydala obec Rabyně a město Neveklov. Nechybějí v ní proto ani informace o některých z těchto vyhledávaných turistických cílů, například vyhlídkách Homolka u Rabyně, Štěchovice, Na Vrchovnici nebo Zvolská Homole.

Kromě nových map začala Posázaví o.p.s. připravovat i další materiály pro prezentaci regionu v příští turistické sezoně. „Ve spolupráci s partnery v cestovním ruchu, kteří

nás podporují i v této nelehké době, dáváme dohromady podklady pro novou propagační brožurku. Přemýšlíme, jak změnit její podobu – chceme ji například rozšířit o odkazy na videa s upoutávkami na vybraná zajímavá místa v Posázaví,“ prozradila Bohunka Zemanová. Na své si přijdou i děti, kterým bude určen barevný průvodce s hádankami a kvízy. Poznááme Posázaví se skřítkem Kukem.

jt

Posázaví o.p.s. požádala o certifikát organizace destinačního managementu

Posázaví o.p.s. požádala (už podruhé) o certifikát Oblastní organizace destinačního managementu, který by potvrdil její aktivity v oblasti cestovního ruchu. Certifikát uděluje agentura CzechTourism, jejímž zřizovatelem je Ministerstvo pro místní rozvoj. Podmínkou získání certifikátu je také souhlasné stanovisko Středočeského kraje, které nedávno Posázaví o.p.s. získala.

Posázaví o.p.s. působí v oblasti destinačního managementu území kolem řeky Sázavy od roku 2004. Založili ji podnikatelé ve spolupráci s obcemi a neziskovými organizacemi

primárně na podporu turismu – koordinuje cestovní ruch na jih od hlavního města Prahy, mezi řekami Sázavou a Vltavou. Nabízí možnosti pro sportovní aktivity i relaxaci, toulky přírodou i historické památky – zámky Konopiště a Jemniště, hrad Český Šternberk, klášter v Sázavě, zámecký park v Průhonicích... Zajímavá jsou i města, jmenujme například Benešov s piaristickou kolejí, Jilové u Prahy se zlatohorní minulostí, sklářská Sázava nebo Dolní Břežany spojené s pravěkým osídlením. V Posázaví je však také množství romantických historických památek, třeba zřícenina hradu Zbořený Kostelec

stojící v blízkosti Týnce nad Sázavou či zbytky hradu Zlenice přezdívaného Hláška, která se nachází nedaleko Čerčan. Krajinu zdobí velké množství sakrálních objektů – kostelů, kaplíček a křížků. Historickou tepnou regionu je legendární železniční trať Posázavský Pacifik – jízdy dobových vlaků či motoráčku nabízejí zážitky z počátku minulého století.

Posázaví o.p.s. vydává propagační materiály, například tradičního průvodce regionem či mapy, prezentuje kraj na webu, sociálních sítích i na veletrzích cestovního ruchu.

jt

Posázaví nechybělo na výstavě v Lysé nad Labem

Desítky brožur, letáků, publikací, map, novin, katalogů, kalendářů, zpravodajů, mobilních aplikací a spotů hodnotila porota pátého ročníku soutěžní přehlídky turisticko-propagačních materiálů „O turistickou informaci roku 2020“ a „Zpravodaj roku 2020“, kterou pod názvem TURISTPROPAG pořádá Pruh Polabí s.r.o. Výsledky byly vyhlášeny 18. června na slavnostním večeru v rámci Farmářských trhů na Výstavišti v Lysé nad Labem. Posázaví o.p.s. soutěžila ve třech kategoriích (Mapy měst a regionů, Průvodce, Zpravodaj) a ve dvou skončila těsně pod stupni vítězů na čtvrtém místě.

„Do soutěže bylo přihlášeno 178 materiálů od 98 vydavatelů – obcí, měst, neziskových organizací nebo podnikatelů v cestovním ruchu. Kromě prvních tří míst v každé z 15 kategorií byly uděleny zvláštní ceny Výstaviště Lysá nad Labem, města Lysá nad Labem a dalších sponzorů,“ řekl jednatel Pruhu Po-

labí Pavel Hlaváč. Porota hodnotila i několik zahraničních materiálů, konkrétně slovenských měst Košice a Revúca – první jmenované město dokonce získalo tři ocenění.

Subjekty v cestovním ruchu se letos na Výstavišti v Lysé nad Labem představily mimořádně v červnu v rámci Farmářských trhů, protože tradiční dubnová výstava Regiony se kvůli koronavirové krizi neuskutečnila. Expozice proto byla na rozdíl od minulých let skromnější. Posázaví v ní prezentovalo nejen své brožury a mapy, ale také propagační materiály spolupracujících partnerů, kteří působí v cestovním ruchu v kraji mezi Sázavou a Vltavou.

Věříme, že příští rok bude situace příznivější a že budeme moci na Výstavišti v Lysé nad Labem opět prezentovat Posázaví na tradiční výstavě cestovního ruchu Regiony.

jt

Řeka Sázava letos těšila i odměňovala

Tolik vody jako letos teklo řekou Sázavou naposledy před sedmi lety. Potěšilo to vodáky i provozovatele půjčoven lodí, a to navzdory koronavirové krizi. Kvůli vládním omezením sice ubylo školních a firemních akcí, na druhou stranu spousta Čechů dala přednost před zahraničními dovolenými pobyty v tuzemsku. Zaznamenalo to i outdoorové centrum Bisport, jehož žluté lodě už víc než čtrvrtstoletí brázdí Sázavu mezi Stvořidly a Pikovicemi.

„Květen a červen se jely pouze víkendy, vypadly školní výlety a firemní akce, které jsou v těchto dvou měsících ekonomicky nejdůležitější. Na konci června jsme na tom byli meziročně hůře. Ale tím, že byla letos krásná voda celou sezonu až do konce srpna, tak červenec ten výpadek dohnal a srpen byl navíc nad rámec loňského roku. V konečném hodnocení byl letošní rok lepší než minulý,“ zhodnotila jednatelka Bisportu s.r.o. Lenka Říhová. Její slova potvrdila i jednatelka Bisportu Kácov s.r.o. Anna Zimová: „Rozdíl pocítujeme hlavně v tom, že obrat, který jsme loni udělali za čtyři měsíce, jsme letos dali během dvou měsíců a pak ho ještě zvýšili. Jsme za to rádi, naposledy byla taková voda v roce 2013, pak následovaly suché roky, kdy jsme hlavně na spodním úseku nemohli jezdit. I díky suchým létům se lidé naučili jezdit po celé řece, takže už to není jenom z Týnce do Pikovic, ale oblíbili si i jiná místa.“

Bisport s.r.o. versus Bisport Týnec s.r.o. versus Bisport Kácov s.r.o.

Někomu to možná zamotá hlavu, ale nehledejte v tom žádnou potoucholest. Lidé (majitelé) přicházejí a odcházejí, ale Bisport zůstává. „Otec“ Bisportu Jaromír Biolek předal štafetu svým kolegům – Lence Říhové a Aničce a Daliborovi Zimovým. Mateřskou společnost zůstal Bisport s.r.o., který kromě názvu převzal know-how, přijímá veškeré objednávky, řídí marketing i rezervační systém. Bisport Týnec s.r.o. a Bisport Kácov s.r.o. jsou pak provozní firmy, které zajišťují realizaci objednávek, kromě půjčovny lodí, kol a koloběžek také hostel, tábořiště nebo občerstvení. A vodáci, respektive turisté, to vlastně ani nepoznají.

Zpráva o nejasné sezóně

„Předání firmy se připravovalo několik let, vše jsme dokončili k letošnímu 1. dubnu,“ dodala Lenka. Začít řídit firmu v době, kdy pandemie ochromila celou republiku, neby-

lo podle ní jednoduché. Prvního dubna proto měla pochybnosti, jak se podaří sezónu rozjet, v květnu a červnu byla návštěvnost hodně omezená, ale zachraňovaly ji víkendy. „V momentě, když jsme se rozhodli, že otevřeme půjčovnu, byla situace ještě na hraně, a opatření byla hodně utažená. Vybrali jsme půjčovnu plexiskly, pořídili dezinfekční prostředky, rukavice, roušky, ochranné štíty... I tak jsme se setkali s kritikou, že hazardujeme se zdravím, protože jsme si dovolili otevřít. Byla jsem proto ráda, že lidi jezdili po malých skupinkách, že se neshromažďovali ve velkém počtu a zdravě se rozdělili,“ potvrdila Anička.

Vládní nařízení výrazně zasahovala nejen do samotného podnikání, ale také omezila pohyb lidí, potažmo turistů. Nemohli vyjíždět do zahraničí, což se projevilo jejich zvýšeným zájmem o tuzemské lokality, řeku Sázavu nevyjímaje. A sjet vodu zkusili i ti, kteří by sem za jiných okolností nepřišli. „Bylo to hodně náročné, na druhou stranu na to, kolik nezkušených hostů k nám přijelo, jsme je až tolik nemuseli „lovit“ po řece, většinou do cíle dojezí a svůj výlet si užili,“ vzpomněla Lenka.

„Dostali se sem lidé, kteří by jinak nepřišli. Takže jsme se ocitli v podobné situaci, v jaké je Vltava – procento klasických vodáků je tam malé, většinou tam jezdí party, které hledají něco jiného než vodu – chtějí se bavit, navštěvují pojízdné bary a od toho se odvíjí jejich chování. To bychom tady ale nechťeli,“ podotkla Anička.

Za vším hledej lidi

Lenka, Anička a Dalibor v tom „neplavou“ sami. K ruce mají spolupracovníky a brigádníky. „V nejvíce exponované dny přijmeme přes call centrum 250 až 300 hovorů. K tomu e-mailů, komunikace s provozem... není to jednoduché. Bez spolehlivých telefonních operátorek by to nešlo. Letos velké díky patří Dáše a Lenče, které mi byly velkou oporou. Na příští sezonu budeme hledat další posily, které nám s provozem call centra pomohou,“ říká Lenka. Anička s Daliborem mají v sezóně k ruce tým 40 lidí. „Zavážíme lodě na místa podle přání hostů, musíme tam vypravit auto, takže potřebujeme denně minimálně 3–4 řidiče. V nejexponovanějších dnech jsme po celém toku měli denně 15 až 20 lidí, kteří obsloužili vodu, bistro i ubytování. Maximální kapacita lodí je kolem 800–900 lidí denně,“ řekla Anička. V Kácově letos začali půjčovat i koloběžky – postupně je vyměňují za kola, která pomalu dosluhují. „Příští rok budeme mít kola pouze pro ubytované hosty. Místo nich jsme pořídili koloběžky, které lidi baví,“ doplnila Anička.

Život na vodě (nebo s vodou?)

Lenka spojila svůj život s Bisportem v roce 2001, kdy do firmy nastoupila jako studentka na brigádu. Začínala u výdeje lodí a postupně stoupala na profesním žebříčku. „Na lodi jsem se svezla jen párkrát, jsem vodák-teoretik,“ překvapuje. Získané zkušenosti ale dovede mistrně předávat dál. A to i na vrcholné úrovni – je členkou výboru Asociace vodní turistiky a sportu. „Když jsem kolegům ve výboru, kteří jsou uznávanými kapacitami v oboru v republice, měla poprvé říct, že nejsem vodák, nebylo to jednoduché,“ směje se. Respekt ale získala.

Na rozdíl od Lenky Anička vyrůstala u vody, konkrétně mezi Berounkou a Kačákem, k Sázavě ji přivedl manžel Dalibor. „Když jsme se seznámili, začala jsem za ním jezdit do Bisportu, a tím to začalo. Oba jsme vodáci, u řeky se nám líbí, takže když jsme potom hledali nějaké bydlení, hledali jsme u řeky. A Sázava nakonec vyhrála. Úplně náhodou jsme si pořídili domeček v Kácově a úplně náhodou se naproti němu uvolnil areál, který teď spravujeme a kde máme vodácké zázemí s půjčovnou. Hezky se to poskládalo,“ vzpomněla. Řeka je podle ní kouzelné místo, a to nejenom samotná voda, ale i kraj kolem ní. „Dají se tam dělat úžasné aktivity, člověk se tam cítí dobře. Na druhou stranu mám ale z vody respekt, obzvlášť když se její hladina zvýší, až nahání člověku strach. Musíme se s tím ale naučit žít. Snažíme se vodákům i našim dětem klást na srdce, aby si dávali pozor,“ shrnula.

Anička přiznává, že každoročně na konci sezóny, koncem srpna nebo na začátku září, má většinou chuť všeho nechat, ale tento pocit dlouho netrvá. Utěšuje se vidinou zimního „klidu“, ale nehledejte za ním lenošení u krbu s knížkou v ruce. „Dřív jsme s Daliborem přes zimu pracovali ve Ski areálu Chotouň, ale před rokem jsme toho nechali. Rozšířili jsme kácovskou základnu, přibrali týneckou, a to znamená dobře se připravit na novou sezónu. Před Vánoci nabízíme dárkové poukazy, koncem února už děláme výběrové řízení na nové brigádníky, investujeme do zázemí...“ vyjmenovala Anička. Letos začnou například rekonstruovat koupelny v Kácově, „doladit“ chtějí i areál týneck-

ké půjčovny. „V Kácově si můžeme vybrat, do čeho se pustíme, teď uděláme rozvody, chceme vyměnit okna, to znamená udělat izolaci a obklad, sáhneš na jednu věc a nabalují se na ni další. Není to ani tak o penězích jako o práci,“ konstatovala Anička.

A ještě jednu věc si Lenka s Aničkou pochvalují – spolupráci s půjčovnou lodí Dronte, kterou letos navázali. Obě firmy jsou na

trhu dlouho a mají velkou základnu hostů, kterou si mohou „vyměňovat“. Dronte, která působí na řekách po celé republice, zapůjčila Bisportu 50 lodí, Bisport jí naopak nabídl své zázemí na Sázavě, call centra obou firem se pak propojila. Lenka a Anička se shodují, že taková vzájemná podpora má smysl i do budoucna.

jt

Kniha Benešov SPORT je na světě

Historii i současnost a příběhy osobností benešovských sportovních klubů a oddílů mapuje nová kniha Benešov SPORT, kterou vydalo město Benešov ve spolupráci s Posázaví o.p.s. Publikace, kterou doplňuje velké množství historických i současných fotografií, je ke koupi v Benešově v Turistickém informačním centru, Muzeu umění a designu a Knihkupectví Daniela.

Kniha popisuje okolnosti vzniku 24 sportovních klubů nebo spolků a jejich historii až do současnosti. Věnuje se atletice a běhu, basketbalu, bojovému umění, cyklistice, florbalu, fotbalu, házené, jezdectví, judu, kuželkám, lednímu hokeji, mažoretkám, motorismu, nohejbalu, sportovní gymnastice, stolnímu tenisu, sportovní střelbě, šachům, tanci, tenisu, TJ Sokol, triatlonu, turistice a volejbalu. Jsou v ní také rozhovory s legendami a nadějemi benešovského sportu.

„Někomu bude v knize možná chybět nějaký sport, někdo jí může vytknout nesouměřitelnost popisovaných činností. Hodně záleželo na tom, jaké podklady se podařilo shromáždit. Nebyla to jednoduchá práce, ale z ko-

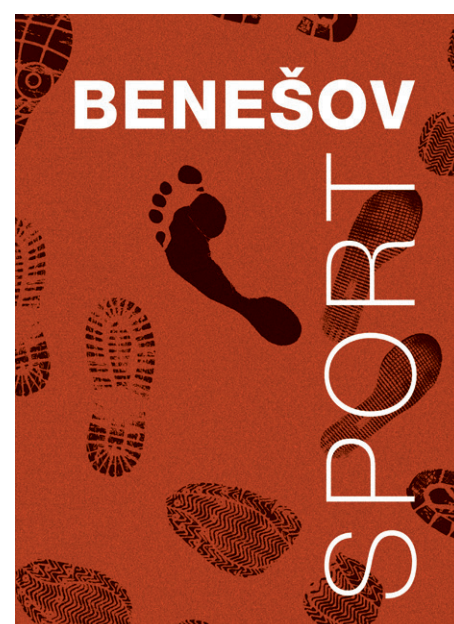
nečného výsledku mám radost. Myslím, že se nám společně podařilo vytvořit jedinečnou kroniku, v níž si rádi zalistují pamětníci i jejich potomci,“ řekla spoluautorka knihy Jaroslava Tůmová.

Na knihu nebyla sama. Měla „k ruce“ spousty pamětníků, bývalých i aktivních sportovců, dobrovolníků, milých našeptávačů... „Těm všem chci poděkovat. Za jejich ochotu, vstřícnost, spolupráci a trpělivost. Kdybych je měla všechny vyjmenovat, bylo by to na několik dalších stránek. Dvě jména zde ale chci zmínit – Jiřího Jandače a Františka Vnoučka. První z nich odvedl mravenčí práci při získávání textových podkladů, druhý přispěl velkou měrou do obrazové mozaiky knihy. Pánové, děkuji, bylo mi ctí!“ uvedla v závěru knihy Jaroslava Tůmová.

Reprezentativní publikaci město vydává jako čtvrtou v řadě – první vyšla v roce 2013 kniha Benešov „nejen“ město v podzámčí, na ni pak v roce 2015 navázal titul Pavla Hozy Benešov na přelomu milénia. V roce 2014 vyšla kniha Václava Kovaříka Benešov Příroda a v roce 2021 by měla vyjít publikace o be-

nešovské architektuře. Sérii by měla v budoucnu uzavřít kniha zaměřená na historii města.

jt

Turistický altán na Hlásce

V říjnu byla dokončena stavba turistického altánu na Hlásce (hrad Zlenice). Bude nejen pohodlným zázemím pro návštěvníky této památky, ale i netradiční vyhlídkou do údolí řeky Sázavy.

Plány na stavbu turistického zázemí areálu této kulturní památky sahají do roku 2006. Pod tlakem potřebnějších aktivit se však tato stavba odložila. Postupně se společnými silami Sdružení Zlenice a obce Senohraby poda-

řilo v minulých letech doopravit první bránu jádra hradu, upravit a bezpečně zprůchodnit pěšinu kolem hradu, zajistit havarijní stav torza věžového paláce, postavit lávku do jádra hradu a začít s konzervací havarijního stavu severozápadního paláce. To vše by nebylo možné bez dlouhodobé podpory mnoha nezištných příznivců a sponzorů Sdružení a bez spolupráce s MAS Posázaví, díky které se daří opakovaně získávat finanční podporu pro větší projekty. V roce 2018 pak přišel čas na přípravu projektu altánu, která vyvrcholila v roce 2020 jeho realizací.

Spodní část altánu, srubový objekt určený jako zázemí pro údržbu hradu, ale i jako přístřeší pro menší kulturní akce v případě nepříznivé počasí, je postavena z klasické smrkové kulatiny. Horní část stavby, altán s vyhlídkou do údolí, je postaven z dubových trámů. Při stavbě byly využity tradiční tesařské postupy, jako jsou spoje na dubové

kolíky, ručně tesané trámy nebo ručně hoblovaná prkna. Celá konstrukce byla díky složitosti terénu stavěna bez větší mechanizace, pouze s pomocí jednoduchých dřevěných „jeřábů“ sestavených přímo na místě.

V rámci projektu byla opravena přístupová cesta na hrad a areál byl vybaven stojany na kola, venkovním stolem s lavicemi a na sezonu jsou připraveny lavičky.

Vladimír Havelka,
předseda Sdružení Zlenice

Nová pamětní deska v Bystřici připomíná památku devíti upálených husitů

Památku devíti husitů, kteří byli pro svou víru před 600 lety upáleni v Bystřici, připomíná nová pamětní deska. Odhalena byla 1. září před základní školou v ulici Dr. E. Beneše. Nedaleko odtud, na břehu bystřického rybníka, vzplála na příkaz Albrechta Habsburského 7. 7. 1420 hranice s vyznavači podobojí. Desku navrhl akademický architekt Tomáš Kotas v rámci projektu „Bojovníci boží – 600 let“, jehož cílem je připomenout hrůzné činy, které jsou i po staletích mementem a svědectvím krutosti válečných časů.

Tragickou událost popisuje kronika Vavřince z Březové takto: „V sobotu po svatém

Prokopu, totiž 6. července 1420, táhl rakouský vévoda Albrecht přes obec Miličínku ku Praze na pomoc vojsku krále Zikmunda a dorazil do Bystřice, kde vojsko nocovalo. V Miličíně asi šedesát jezdců odbočilo k obci Arnoštovice, kde zradou některých českých kněží za-

jalo pana Václava, faráře tamního kostela, člověka Bohu i lidem milého a uctívaného, i s jeho vikářem pro podávání podobojí způsob. A posadili je na jednoho koně a odvezli k vévodovi do Bystřice jako tvrdošíjně kacíře. Vévoda Albrecht nechtěl s nimi ničeho mít, jakožto že byli jen pro víru toliko nařknuti, a poslal je k biskupovi. Biskup žádal, aby se kalicha a podávání podobojí zřekli, jinak že upáleni budou. Farář Václav však, odvolávaje se na svaté písmo řka, že Kristus sám poslední večeri podobojí způsob rozdával, nedal sebou hnouti. Pak přistoupil k němu jeden z bojovníků a ocelovou rukavicí mu dal takový políček, že kněz byl

hned polit rudou krví. A tak celou noc trýzeň snášel.

A když nastalo ráno, vyvedli kněze Václava s jeho vikářem, tři letité sedláky a čtyři děti, jedno sedmileté, druhé osmileté, třetí desetileté a čtvrté jedenáctileté, kteří všichni byli za přívržence husitské víry, k vysoké hranici na břehu velkého bystřického rybníka. Posadili je na hranici dříví a ještě jednou je napomenuli, aby svou víru odvolali. A když kněz Václav odvolat odepřel, podpálena byla hranice a on, drže pacholata v klínu svém, se všemi dal se upálit, sám z nich poslední ducha svého vypustiv dosáhl koruny mučednické.“

Projekt „Bojovníci boží – 600 let“ se začal realizovat v roce 2019, u příležitosti 600. výročí událostí spojených s první fází husitské epochy, která začala 1. pražskou defenestrací v roce 1419 a skončila smrtí Jana Žižky z Trocnova u Přibyslavi 11. října 1424. Podle organizátorů je husitství v dnešní podobě chápání tohoto úseku dějin „popelkou“. Projektem chtějí upozornit na místa spojená s husitskou epochou, o kterých se neví nebo jsou neprávem opomíjená. Projekt je rozložen do několika let a ročně by mělo být osazeno několik desek a pomníků po celé republice.

jt

V Jírovicích byla dokončena 1. etapa výstavby chodníku podél silnice II/114

Město Bystřice během letních měsíců dokončilo výstavbu chodníku v místní části Jírovice podél silnice II/114. Jedná se o dokončení 1. etapy projektu. Ta byla zahájena před 6 lety, ale z finančních důvodů se nedokončila celá. První část výstavby propojila zastavěnou plochu obce od silnice 1/3 k autobusové zastávce. Dostavbou chodníku v letošním roce je zajištěn bezpečný pohyb

chodců od autobusové zastávky až k venkovnímu sportovišti a fotbalovému hřišti.

Předmětem projektu je výstavba chodníku ze zámkové dlažby podél silnice o šířce 2 m včetně dešťových vpustí a veřejného osvětlení. Stavba byla realizována v souladu s předpisy pro bezbariérový přístup zdravotně postižených osob.

Celkové náklady na výstavbu chodníku byly v rámci zadání veřejné zakázky více jak 6 milionů Kč, které vysoutěžila firma HES stavební s.r.o. Město Bystřice požádalo o dotaci ve výši 2 milionů Kč z výzvy MAS Posázaví – IROP – Bezpečná cesta do školy. V současné době probíhá příprava podkladů ke kolaudaci a administrace žádosti o platbu.

Město Bystřice se průběžně snaží budovat chodníky pro pěší ve svých místních částech, ve kterých je nejvíce problematický po-

hyb chodců skrz vesnici na autobusové zastávky. V roce 2018 byla dokončena 3. etapa chodníku podél silnice II/114 v Jarkovicích, v roce 2019 chodník podél II/111 v Líšně. V řešení bezpečnosti chodců a bezbariérového přístupu k autobusovým zastávkám v místních částech plánuje město nadále pokračovat.

Klára Škvorová

Základní škola Bystřice modernizovala učebny pro polytechnickou výuku

Základní škola v Bystřici u Benešova dnes otevřela rekonstruované školní dílny, které přispějí ke zkvalitnění výuky polytechnických oborů. Nahrady původní učebny staré kolem 40 let. Modernizace, jejíž součástí byla i úprava venkovních prostorů, přišla na téměř 2,4 milionu korun. Město na ni

prostřednictvím Posázaví o.p.s. získá dotaci zhruba 1,6 milionu korun z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP).

„Modernizace se povedla, jsme moc spokojeni. Školní dílny budou využívat žáci 2. stupně nejen v rámci předmětu pracovní

činnosti, ale také v rámci volitelného předmětu technická praktika,“ řekl ředitel školy Martin Gruber.

Předmětem projektu bylo rozšíření školních dílen pro technické, řemeslné a přírodovědné obory. Součástí byly stavební práce zahr-

>>>

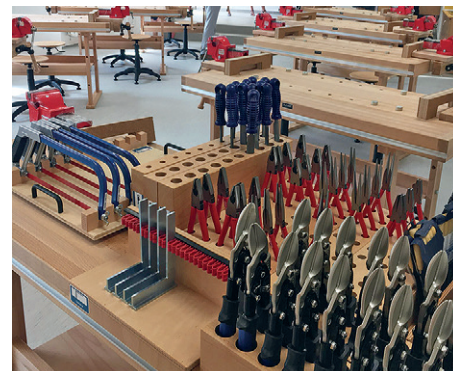

nující úpravu učebny včetně jejího rozšíření. „Pořídilo se vybavení polytechnických dílen pro 20 žáků, a to masivní dřevěné ponky a nářadí na kovoobrábění a dřevoobrábění. Cíleně se snažíme přitáhnout děti k manuální práci s kovem a dřevem, a tím v nich podpořit návyky, které pak budou schopny využít v budoucím životě,“ uvedl starosta Bystřice Michal Hodík. Učebna má interaktivní tabuli a je také bezbariérově přístupná díky nové mobilní rampě. Upraveny byly i venkovní prostory, které byly doplněny novou zelení a mobiliářem pro volnočasové aktivity dětí.

Bystřická základní škola prošla v posledních letech postupnou modernizací. V roce 2010 v jejím areálu město postavilo sportovní halu, o dva roky později realizovalo přístavbu nad školní jídelnou, v roce 2016 modernizovalo školní jídelnu, v letech 2017 a 2018 kompletně rekonstruovalo školní šatny.

V současné době město žádá o dotaci na multifunkční sportovní areál za budovou školy a připravuje projekty venkovních učeben, rekuperace a fotovoltiky.

jt

Ohlédnutí za Lipovou ratolestí

Na předposlední zářijový týden, od 22. do 24. 9. 2020, se podařilo vedení města přesvědčit organizátory soutěže Lipová ratolest o tom, že Bystřice může nabídnout spolupráci a poskytnout zajímavý prostor pro tuto prestižní celorepublikovou soutěž mladých zahradníků.

Svaz zakládání a údržby zeleně (SZÚZ) má několikaleté zkušenosti jako pořadatel této soutěže. Pro město Bystřice byla soutěž novinkou a zajímavou zkušeností, a to

nejen z hlediska organizace a před soutěžních příprav, ale zejména z pohledu realizace, organizace práce a v neposlední řadě i hodnocení samotných účastníků. Je třeba vyzdvihnout poděkování panu Jaromíru Nigrinovi, který organizátory této akce k panu starostovi Michalu Hodíkovi přivedl. Pan Nigrin se s odhodláním chopil koordinátorských a konzultačních činností mezi městem a SZÚZ a perfektním způsobem zajistil přípravu plochy pro samotnou soutěž. Velké poděkování patří také zaměstnancům SZÚZ, jejichž zásluhou vše klapalo a během soutěže se nevyskytly žádné potíže.

Letošní ročník soutěže byl v několika ohledech odlišný, nejprve byl termín z dubna přeložen na září kvůli koronaviru, který se ovšem podepsal i na zářijovém termínu. Tři z přihlášených škol se z tohoto ročníku odhlásily, ale na místo odhlášených studentů nastoupili do třech soutěžních týmů mladí zahradníci. I hodnocení bylo tedy rozděleno do dvou sekcí, na účastníky z řad škol a účastníky ze sekce mladých zahradníků.

Studenty i mladé zahradníky sledovalo nejen vedení města, ale také řada občanů včetně žáků základní i mateřské školy. Bylo velmi pěkné pozorovat probíhající práce po celou dobu soutěže.

Město Bystřice touto cestou děkuje ještě jednou všem, kteří se na přípravě a realizaci podíleli. Díky této jedinečné spolupráci se SZÚZ se podařilo vedení města zajistit důstojnou vzpomínku na budovu staré školy, kde upravený prostor bude moci sloužit všem k chvilčkám odpočinku. Inspirací bude nadále sledovat další počiny SZÚZ, kterými zpříjemní život občanům v dalších městech. Naše proměna v nový bystřický „Park u kostela“ je díky autorskému návrhu Víta Dvořáka úžasná.

Speciální poděkování patří panu Michalu Ždychovi za perfektně zorganizované a načasované zásobování materiálem a rovněž všem sponzorům tohoto projektu.

Veronika Hřebíčková

Zdravé město Bystřice uspořádalo 1. ročník osvětové akce Den Zdraví

První z větších plánovaných aktivit Zdravého města Bystřice se uskutečnila v úterý 22. září 2020. (Dubnový Den Země jsme byli nuceni zrušit kvůli vyhlášenému nouzovému stavu.)

Na Ješutově náměstí byl připraven bohatý program pro návštěvníky každého věku. Během dne se tak na jednotlivých stanovištích vystřídaly děti z mateřské i základní školy, potěšil nás i nemalý zájem dospělých.

Ukázky první pomoci připravily děti z kroužku mladých zdravotníků Helpík, vedeného paní učitelkou Gruberovou. Dobrovolní hasiči z Bystřice předvedli techniku v závažném autě, děti také mohly uhasit „požár domu“ džberovými stříkačkami. Na stánku Městské policie Benešov si mohli návštěvníci vyzkoušet nasazení speciálních brýlí, jak svět vypadá po požití alkoholu či omam-

ných látek, a projet se v nich na koloběžce po vyznačené trase. Bystřičtí městští strážníci představili svůj služební vůz včetně veškerého vybavení a informovali přítomné o svých aktivitách a výsledcích. Dopravní policie z Benešova ukázala vybavení služebního automobilu a motocyklu. U stánku Besipu se zábavnou formou zkoušelo ze

znalostí o bezpečnosti dopravního provozu. Policie Středočeského kraje připravila komplexní preventivní program pro všechny školáky. Bylo také možné si vyzkoušet přístroj Bemer podporující mikrocirkulaci krve.

Připraveny byly zdravé potraviny: společnost Zdravé stravování nabízela ochutnávky svačinek, bylo možné se seznámit s nabídkou bystřické výroby firmy Natu.cz, sortimentem společnosti scuk.cz, bystřického bezobalového obchůdku či přírodními šťávami, džusy, přesnídávkami a zavařeninami z místní kavárny. Dopřát si bylo možné i pořádnou dávku vitamínů v ovoci a zelenině, které darovala společnost Bakker Czech Republic.

Den zdraví se prostě vydařil na jedničku!

Veronika Hřebíčková

Neveklov forever aneb Neveklavské slavnosti 2020

Neveklov si letos připomíná 735 let od založení města. Stalo se již tradicí, že k výročí svého založení pořádá jednou za pět let městské slavnosti. Nebylo tomu jinak ani letos, přestože přípravy i samotný průběh slavností ohrožovala všudypřítomná pandemie koronaviru. O to větší poděkování si organizátoři zaslouží. Pořadatelé pro diváky připravili na sobotu 5. září dvě zóny. Hlavní pódium se nacházelo na náměstí J. Heřmana, to druhé pak v areálu neveklavských škol. Základní myšlenkou bylo ukázat všem návštěvníkům, ať již místním, nebo přichozím, že město Neveklov je tvořeno především aktivními lidmi, kteří se sdružují v řadě zájmových spolků a organizací.

Úderem třinácté hodiny zahájil slavnosti města na hlavním pódium starosta Ladislav Trumpich společně s moderátorem Martinem Císařem z Rádia BLANÍK. Poté se program na pódium nezastavil až do půl desáté večer. Mezi pozvanými hosty, ke kterým patřili písničkář Petr Lůftner, skupina Lahvátor a překvapení večera – vynikající zaskok skupina Vořežprut, se vyjímali i ti, kteří na své

velká pódia teprve čekají a mnohdy to pro ně byl první a velice silný zážitek. Vystoupily děti z mateřské školy Neveklov, představil se pěvecký kroužek při ZŠ Jana Kubelíka pod taktovkou Marie Šaffkové a také kroužek lidových tanců pod vedením Kateřiny Savaře Roušavé. V areálu škol, kde byla k vidění mimo jiné současná hasičská technika, si mohli návštěvníci poslechnout například kapelu Spojení, jejíž první krůčky začaly právě na místní škole.

Náměstí bylo dopravě kompletně uzavřeno, a tak se návštěvníci mohli doslova kochat pohledem na přehlídku starých motocyklů a automobilů, nechyběly ukázky staré hasičské techniky SDH Ouřtice ani možnost projížďky historickým autobusem. Prezentovaly se místní spolky – Junák Neveklov, myslivci, YMCA Neveklov či SHM Neveklov –, které připravily řadu aktivit pro děti i dospělé. Náměstí patřilo také studentům neveklavské obchodní akademie a jejich neziskové společnosti Doors, dále se prezentovaly práce Centra sociálních služeb v Tloskově.

Ve středu všeho dění se nacházel stan informačního centra a města Neveklov, kde díky společnému úsilí občanů vznikl nový český rekord – z celkem 464 barevných dřevěných dřevků byl složen znak města. Každý občan mohl zanechat na kostičce podpis, přání, obrázek či vzkaz a leckdy šlo o nápisy až dojemné. Na splnění rekordu dohlížel inspektor agentury Dobrý den, který kolem sedmnácté hodiny na pódiu konstatoval, že rekord je platný a bude zapsán do České knihy rekordů.

Návštěvníci mohli také zavítat na dvě výstavy – první k historii Neveklava, kterou provázela Růžena Chárová, druhou k významnému životnímu jubileu neveklavského malíře a grafika pana Miroslava Maška.

Co by to bylo za slavnosti, kdyby kromě dobré hudby a zábavy chybělo občerstvení. O to se postarali jak místní, tak pozvaní podnikatelé. Někteří dokonce formou daru – a za to jim patří velký dík.

Celá akce se nesla v duchu pohody a přátelského setkání, které nám bylo po řadu měsíců odepřeno. Na závěr si dovoluji připojit jedno výstižné přání ze dřívka na nově složeném znaku Neveklava:

Ať Neveklov vzkvétá dlouhá a dlouhá léta.

*Jana Mužíková, místostarostka Neveklava
Autor fotografií Tomáš Jiráček*

OA Neveklov: Covid nás nezastavil

Loňský školní rok prověřil odhodlání, přesvědčení i pracovitost nás všech, pedagogů i studentů. V době, kdy výuka probíhala distanční formou, studenti ukázali, jak blízko mají k sobě navzájem, jak dokáží pomoci ostatním, mladším kamarádům i seniorům, o spolupráci ve třídním a školním kolektivu

není třeba mluvit. Na druhou stranu jsme nestihli uskutečnit všechny naplánované akce. Ano, vysázeli jsme několik keřů v okolí školy, podíleli jsme se na charitativních akcích, pro děti v MŠ jsme připravili Mikulášskou nadílku, stranou nezůstal tradiční Vánoční jarmark ani senioři, které jsme potěšili malými dárky, ale další aktivity nám koronavirus vzal.

O to aktivněji se studentská skupina DOORS působící při Obchodní akademii Neveklov pustila do práce v letošním školním roce. Již máme za sebou účast na Neveklavských slavnostech, zorganizovali jsme sbírku pro SVĚTLUŠKU, nadaci Českého rozhlasu, pro niž Tereška s Karolínou získaly od dárců v Neveklavě rekordních 6 300 Kč.

Je také přihlášen projekt „72 hodin – pomáhám, protože chci“. Tohoto projektu se

účastníme pravidelně a letos se budeme věnovat úpravě zeleně v okolí naší školy. Vysadíme další keře a stávající výsadbu doplníme, vyplejeme a ošetříme. V plánu zůstávají i další aktivity, jako spolupráce s mateřskou školou, školou základní či domovem pro seniory nebo charitativní sbírky.

Všichni víme, že život není jednoduchý, není ani vždycky fér, ale bez vzájemného pochopení a úsměvu by se mohl stát nekonečným bludištěm v temnotách problémů, starostí a strachu. Ne nadarmo se říká, že s úsměvem jde všechno líp.

A já za sebe mohu dodat, že práce se studenty, kteří chtějí dokázat něco víc než ostatní, nebojí se pomoci a najdou čas a pochopení pro druhé, je obrovská radost.

*Miroslava Hulanová,
Obchodní akademie Neveklov*

Obec Ostředek investovala do fotbalových kabin a veřejného osvětlení

Obec Ostředek během května a června vylepšila fotbalové kabiny v Ostředku. Úspěšně realizovala projekt „Výměna oken a dveří fotbalových kabin v Ostředku“. Původní

okna a dveře ze 70. let minulého století, kdy se kabiny postavily, už byly hodně za zenitem. Akce byla podpořena dotací ve výši 154 000 Kč ze Středočeského fondu obno-

vy venkova. Dodavatelem byla společnost S.O.S. okna s.r.o., celkové náklady činily 192 697 Kč.

Následně formou dřevostavby byly kabiny rozšířeny o novou šatnu hostů a sklad. Náklady činily přibližně 700 000 korun, na kterých se podílela obec Ostředek a TJ Sokol Ostředek, z.s., která má sportovní areál v dlouhodobém pronájmu.

Dalším projektem, realizovaným v nedávné době, je vybudování nové větve veřejného osvětlení podél silnice ke hřbitovu v Ostředku. Rovněž tento projekt je podpořen ze Středočeského fondu obnovy venkova částkou 190 148 Kč. Zhotovitelem je společnost Elmoz Czech s.r.o. Nové veřejné osvětlení dostala také osada Třemošnice, tady byla zhotovitelem firma Maděra a Šípek.

Marek Škvor

Výstava ovoce, zeleniny a květin v Teplýšovicích

Ve dnech 25. a 26. září uspořádala ZO ČZS Teplýšovice 2. ročník soutěžní výstavy ovo-

ce, zeleniny a květin. K vidění bylo 140 exponátů ovoce, 218 exponátů zeleniny a 37 květin.

Návštěvníci mohli obdivovat opravdu zajímavé kousky, které se běžně na zahradách nepěstují a ani nejsou běžné na pultech obchodů. Jsou to například jedlé kaštiny, dřiny, pepína, lagenárie, mišpule, hlohy, různé druhy tykví a mnoho dalších. Byla zde také vystavena skleněná plaketa Křišťálové jablko za 1. místo ze Zahrady Čech Litoměřice i vítězné jablko, kterou získala členka organizace.

V závěru výstavy byl i prostor pro dotazy ohledně pěstování dýní a tykví. Ze všech vystavovaných výpěstků měli možnost návštěvníci výstavy vybrat ty nejzajímavější a dát jim hlas.

V rámci výstavy proběhla v sobotu odpoledne i vědomostní soutěž pro děti zaměřená na zahradničení a přírodu. Děti si odnesly mnoho krásných cen.

I v této době se pořadatelům podařilo za přísných hygienických podmínek uspořádat velice zdařilou výstavu.

Eva Kaňková

Další nový chodník v Jílovém u Prahy

Tento chodník propojuje město Jílové u Prahy s částí Borek a měří celkem 1,4 km. Byl budován ve třech samostatných etapách a jeho cílem bylo zvýšit bezpečnost podél frekventované silnice II. třídy II/105 vedoucí z pražské aglomerace jižním směrem až k Českým Budějovicím. První úsek chodníku začínající v Jílovém u Prahy byl postaven v roce 2014, druhý pak v roce 2016. Poslední, třetí, finálně propojující město a osadu Borek, byl stavebně dokončen 9. června 2020, a to za podpory dotačního titulu.

Tato poslední část chodníku v délce 443,41 metru byla realizována v rámci pro-

jektu „Rekonstrukce chodníku Nádražní ulice, zvýšení bezpečnosti chodců – 3. etapa“, na který se městu podařilo získat dotaci

z Integrovaného regionálního operačního programu. Jednalo se o investici ve výši 5096022 Kč, dotace pokryla 95 % uznatelných nákladů, což je 3011010 Kč. V rámci projektu byl obnoven povrch chodníku a chodník upraven tak, aby splňoval požadavky na bezpečnost a bezbariérovost. Bylo vybudováno bezbariérové autobusové nástupiště a doplněno veřejné osvětlení.

Pěší propojení turisticky oblíbené oblasti jistě přispěje ke zvýšení bezpečnosti chodců, silničního provozu a zajistí plynulost dopravy na frekventované silnici II/105.

Hana Vocetková

Pozvání do knihovny v Hradištku

Obecní knihovna Hradištko oslaví v příštím roce 100. výročí od svého založení. První veřejná knihovna v Hradištku byla umístěna ve škole, kde byla na knihy vyhrazena jedna skříň. V novodobé historii byla knihovna spjata se zámekem. Od roku 2015 sídlí v areálu ČMSCH na adrese Chovatelů 500.

V bezbariérovém prostoru si mohou registrovaní čtenáři půjčovat knihy, časopisy, audioknihy, deskové hry a od letošního února také e-knihy. Kromě tradičních služeb nabízí knihovna pestrý program kulturních a společenských aktivit. Konají se zde cestopisné besedy, koncerty, promítání dokumentárních filmů, muzikoterapie, hudebně-literární pořady nebo přednášky o historii našeho regionu.

Knihovna úzce spolupracuje s mateřskou a základní školou, pro které připravuje pra-

videlné knihovnické lekce. Škola dále využívá nabídku vlastivědných vycházek po obci a besedy o místní historii spojené s promítáním dokumentů, například o zaniklém městečku na Sekance nebo vystěhování regionu za 2. světové války.

Knihovna se podílí na mapování místní historie, má sbírku naskenovaných historických pohledů a fotografií, zaznamenává vzpomínky pamětníků, které publikuje na stránkách hradištského Zpravodaje, spolupracuje s historiky při jejich badatelských aktivitách nebo je nápomocná studentům při psaní jejich diplomových prací. V loňském roce se knihovna ve spolupráci se ZŠ zapojila do projektu Příběhy našich sousedů neziskové organizace Post bellum. Skupina žáků 8. ročníku vyzpovídala pamětníka, natočila jeho vzpomínky a vytvořila video-reportáž, se kterou obsadila 1. místo na soutěži příběhů pořádané MAS Dolnobřežansko.

Knihovna se účastní mezinárodního projektu Bookstart – S knížkou do života. Jeho cílem je přesvědčit rodiče, že jednou z nejdůležitějších věcí, které mohou pro své děti udělat, je trávit čas společně nad knihou, a také jim poradit, jak na to. Každý měsíc se tak v knihovně scházejí děti ve věku

0–3 roky v doprovodu rodičů či prarodičů, společně si povídají, čtou, zpívají a hrají. Každoročně knihovna pořádá také Noc s Andersenem a pasování prvňáčků na čtenáře spojené s celorepublikovým projektem Knížka pro prvňáčka.

Na své si zde přijde i starší generace. Od října probíhá už třetí semestr Virtuální univerzity 3. věku, tentokrát na téma České dějiny a jejich souvislosti, kurz trénování paměti a pravidelný dámský klub.

Zájemci mohou dále využít nabídky výuky angličtiny, lekce jógy nebo Klubu deskových her hRáj, které se konají pravidelně 1x týdně.

Knihovna byla letos navržena Regionální knihovnou Jana Drdy v Příbrami do soutěže Knihovna roku. Zvítězila v krajském kole a Středočeský kraj reprezentovala v kole národním. Jeho výsledky budou vyhlášeny v listopadu.

Informace o všem, co se v knihovně děje, jsou na <http://knihovna.hradistko.cz>, kde se nachází také katalog s nabídkou tištěných i elektronických knih, audioknih a deskových her. Najdete nás i na sociálních sítích – facebooku a instagramu.

Lucie Hašková

Jak jsme se v Arše učili při distančním vzdělávání

V březnu nás všechny situace, kdy ze dne na den byly školy zavřeny, zastihla nepřípravené, netušící, do čeho to vlastně jdeme. Ještě před rozloučením, zazpíváním posledních rozlučkových písniček jsme většinu dětí stihli dát práci na nejbližší týden. My ani děti jsme nepočítali s tím, že by to mohlo trvat déle.

Postupně jsme pochopili a začali zjišťovat, jakými cestami se k dětem dostat do jejich domovů. Začali jsme s platformami, přes které byla většina dětí zvyklá komunikovat. Během týdne jsme vyhodnotili možnosti a rozhodli se pro jednu společnou.

V další fázi jsme začali pracovat na tom, abychom vzdělávali děti, a co nejméně tím zaměstnali jejich rodiče. To se postupně začalo dařit a děti byly stále více výukově navázané na nás, učitele. Jak jsme na to šli a co jsme objevili? Všichni učitelé zadávali úkoly do společného systému. Také je zde vybírali, kontrolovali. Děti měly tímto příležitost si vyzkoušet práci s počítačovým systémem, zjistily, že má určitá pravidla, termíny a že není tak tolerantní jako my. Někteří se poprvé v životě setkali s nutností kliknout na správnou ikonu, nazvat správně dokument, vložit ho na správné místo a to vše do daného termínu.

Za velký posun považujeme to, že se děti dovedly zorientovat v zadáních od různých učitelů bez možnosti okamžité reakce při

neporozumění. Při práci ve škole si děti zapisují zadání svým vlastním jazykem, způsobem, který si samy zvolily. Musely se naučit vyhledat na správném místě zadání, porozumět mu a zpracovat podle písemných požadavků. Nové dovednosti se nám určitě budou hodit nejen do školy.

Třídní diskuse a setkávání jsme vedli způsobem společné videokonference a indivi-

duálních konzultací. Postupně se ustálil on-line rozvrh. Při jeho tvorbě jsme si my učitelé museli vyjasnit, kdy na nás mají děti čas a kdy pracují s někým jiným. Od začátku bylo jasné, že tento způsob práce hodně vyčerpává. Museli jsme tedy omezit čas a četnost videokonferencí.

Péči o vztahy, setkávání mimo výuku, potřebu být s kamarády si vzali na starost naši družináři, vedoucí klubu a učitelé výchov. Dětem vymýšleli různé dobrovolné výzvy, jako třeba: vylez na strom, postav sněhuláka, vyrob pro babičku velikonoční výzdobu a podobně. Po večerech s družináři malé děti přes Zoom hrávaly stolní hry, větší děti vyznačovaly fáborkovou stezku, kterou pak malí s rodiči procházeli. Nebyli jsme jen odříznuti doma, užili jsme si spolu i dost legrace.

Asistenti pedagogů si brzy rozdělili děti, které potřebují podporu. Ukázalo se, že v on-line prostoru potřebují někdy pomoc i jiné děti, než je tomu v běžné výuce. Pomáhali jsme tedy těm, kteří to potřebovali, a nechali jsme užít si úspěch ty, kteří se v tomto způsobu práce našli.

Z celého období na nás dýchala velká schopnost většiny dětí přizpůsobit se, naučit se jiný způsob práce. S radostí jsme sledovali, jak si děti vzájemně pomáhají, jak se samy scházejí na připravených platformách a trá-

>>>

ví čas společným povídáním, plánováním, co udělají, až to půjde. Ověřili jsme si, že naše děti jsou parta, kterou hned tak nějaký koronavirus nerozdělí. V závěru školního roku jsme už jako třetinu na dortu s úžasem sledovali, jak vyspěle děti reagovaly na naše zadání k sebehodnocení. Individuální rozhovory, které jsme s dětmi vedli nad jimi

připravenými podklady, byly obohacem pro nás všechny.

Jarní koronavirová krize nás naučila, že společně se dá zvládnout hodně a naučit se leccos. Člověk musí chtít a mít kolem sebe lidi, kterým věří a kteří věří jemu. Díky jarní zkušenosti už vstupujeme do nového škol-

ního roku se zkušenostmi. Máme vylepšené on-line prostředí, známe technické možnosti jednotlivých rodnin. Povídali jsme si o tom, co je pro nás těžké, co šlo a co méně. My i děti se cítíme lépe připraveni. Doufáme, že tak to mají i rodiče. Věříme, že zvládneme i další výuku na dálku.

Jitka Hřebecká

Mateřská škola Maršovice Slunečnice

Po náročném jaře a nařízeném přerušení provozu mateřské školy z důvodu nemoci Covid-19 jsme se v září opět těšili do naší krásné školky jménem Slunečnice v Maršovovicích na Benešovsku.

Na konci loňského školního roku jsme se rozloučili s dvanácti předškolními dětmi a v novém školním roce 2020/2021 nám ve třídě Motýlků, třídě menších dětí, přibýlo hodně nových tváří. Počasí v září bylo ukázkové, a tak jsme většinu času trávili s dětmi venku na školních zahradách a v přilehlé rozmanité přírodě. V rámci tematického celku „Podzimní ovoce na naší zahradě“ starší děti ze třídy včelíček pekly štrúdl, který se jim moc povedl a provoněl celou školkou. Stihli jsme ale i několik dalších akcí, například pohádku Kouzelné slůvko od divadelní společnosti Úsměv a dětmi velmi oblíbenou canisterapii s paní Trojanovou. V plánu máme také výlet do Toulcova dvora na EKO program Stateček s domácími zvířátky, muzikoterapii a pohádky různých divadelních společností.

V podzimním období vzniklo několik projektů, do kterých se aktivně zapojili nejen děti, ale i jejich rodiče. Děti nás například seznámily v rámci projektu Týden zvířat se svými domácími mazlíčky a ukázaly, jak se o ně starají. Rodina Koubkova ze Zderadic

se svým jezdeckým oddílem nám opět představila pár svých koníků a děti se na nich mohly svést. Při oslavě stromů, která trvala celý týden, získávaly děti poznatky, jak jsou stromy důležité nejen pro nás, ale i pro zvířátka, která zde mají svůj domov. Vytvořili jsme Strom přání, kam jsme umisťovali s dětmi a jejich rodiči přání pro stromy ve tvaru listů.

Na „školkové“ akce zveme v doprovodu rodičů také děti, které ještě nezahájily docházku do mateřské školy, rádi uvítáme i děti, které patří spádově pod jiné obce. Přesné termíny všech důležitých akcí MŠ jsou průběžně upřesňovány na nástěnkách v mateřské škole a na webu MŠ (www.msmarsovice.cz).

Dle zájmu rodičů budou pro děti v MŠ v letošním školním roce opět pokračovat tyto čtyři kroužky: kroužek anglického jazyka, taneční, pohybový a šikovné ručičky.

Děkujeme zřizovateli mateřské školy Městy si Maršovice za průběžné zlepšování vnitřního i venkovního prostředí mateřské školy. Během hlavních prázdnin proběhla rekonstrukce školní jídelny. Byla zrekonstruována podlaha, položeno nové lino a obložení. Děti jsou nadšené také ze dvou nových pískovišť, která byla umístěna na zahradě MŠ. V lednu

proběhne částečná obměna nábytku v dolní třídě motýlků.

Budeme doufat, že zhoršující se situace ohledně nemoci Covid-19 neomezí ani další naše plánované akce do konce školního roku a budeme moci zrealizovat vše, co máme připraveno. A že toho je opět dost! Těšíme se na nový školní rok s dětmi a jejich rodinami!

Mirka Strakatá a Dita Ježilová

Terénní sociální pracovník působí nově i na Jílovsku

Od července 2020 nově působí v obcích Jílové u Prahy, Hradištko, Kamenný Přívoz, Petrov a Pohorí terénní a komunitní sociální pracovníce. Pomáhá lidem, kteří se ocitli v tíživé životní situaci. Pomocnou ruku nabízí rodinám, v nichž někdo vážně onemocněl, či lidem ve složité bytové situaci. Obrátit o radu se na ni mohou lidé mající problémy se závislostí, zdravotně postižení i lidé, kteří mají problém se zařazením do společnosti po propuštění z vězení. Klientům také poradí, jak vyřešit finanční problémy nebo na jaké příspěvky a dávky mají nárok.

Kontakt:

Jarmila Červenková
Městský úřad Jílové u Prahy
Kancelář č. 113 v budově Obecního domu na Masarykově náměstí 195
tel.: 607 186 222 (úterý a středa)
e-mail: cervenkova@jilove.cz

Rychlou odbornou péčí, která může pomoci předejít komplikacím a složitým následkům a vrátit život do rovnováhy, nabízejí terénní koordinátoři sociální práce už napříč celým Posázavím. Přinášíme přehled kontaktů:

Svazek obcí CHOPOS

tel.: 601 376 380
e-mail: pgoby@chopos.cz
Křížkova 1424, 256 01 Benešov

RUAH o.p.s.

Týnecko (Bukovany, Cháfovice, Krhanice, Lešany, Netvořice, Týnec nad Sázavou, Václavice)
tel.: 733 741 028
e-mail: tynecko@obceblizelidem.cz
K Náklí 510, 257 41 Týnec nad Sázavou

Sázavsko (Chocerady, Hvězdonice, Kaliště, Sázava, Stříbrná Skalice)
tel.: 733 741 052
e-mail: sazavsko@obceblizelidem.cz
Kancelář: Školská 434, 285 06 Sázava

Čerčansko (Čerčany, Čtyřkoly, Nespeky, Poříčí nad Sázavou, Přestavlky u Čerčan, Senohraby, Stranný)
tel.: 733 741 046
e-mail: cercansko@obceblizelidem.cz
Sázavská 57, 257 21 Poříčí nad Sázavou

Bystřicko – Neveklovsko (Bystřice, Křečovice, Maršovice, Neveklov, Rabyně, Vysoký Újezd)
tel.: 733 741 034
e-mail: bystricko@obceblizelidem.cz
Dr. E. Beneše 115, 257 51 Bystřice

S ředitelkou RUAH o.p.s. Martou Vackovou o domácí péči i „dobíjení baterek“

Podává pomocnou ruku nevléčitelně nemocným i jejich rodinám, zajišťuje domácí zdravotní péči pro nemocné i pacienty po úrazech a operacích, nabízí odborné sociální poradenství... spektrum služeb, které poskytuje RUAH o.p.s., je široké. Jedno ale mají společné – pomáhají v domácím prostředí klientů a jsou postaveny na úctě k člověku a respektu k jeho potřebám.

RUAH o.p.s. poskytuje sociální a zdravotní péči v domácím prostředí všem bez rozdílu věku, kteří odbornou pomoc potřebují. Může se jednat o nemocné, kteří po propuštění z lůžkového zařízení potřebují následnou péči, pro chronicky nemocné, pro pacienty po úrazech a operacích, kteří potřebují systematickou péči, nebo pro nevléčitelně nemocné, kteří si přejí prožít závěr svého života. **Domácí hospicovou péči** zabezpečuje RUAH s týmem lékařů, zdravotních sester, psychologa a sociálních pracovníků pro nemocné v posledním stadiu života. **Domácí zdravotní péči** zajišťují kvalifikované zdravotní sestry, které spolupracují s ošetřujícím lékařem tak, aby péče přispěla k co nejrychlejšímu uzdravení a získání soběstačnosti. Cílem **odborného sociálního poradenství** je pomoc lidem, kteří se z různých důvodů ocitli v nouzi. **Odlehčovací služby** jsou pak určeny lidem, kteří kvůli věku, nemoci nebo složité sociální situaci potřebují pomoc s každodenní péčí o sebe a domácnost. V současné době má RUAH o.p.s. včetně terénních sociálních pracovníků 32 zaměstnanců.

S covidem v zádech

Obrovskou zkouškou prošla domácí zdra-

votní a sociální péče v letošním „koronavirovém“ roce. „Po vypuknutí pandemie nikdo prvních 14 dní nevěděl, co bude. Ale rychle jsme pochopili, že se klienti bez našich služeb neobejdou, a museli jsme najet na standardní režim s ochrannými pomůckami i riziky, které to má. V současné době máme obrovský přetlak na služby, potřebovali bychom další tři lidi a tři auta, abychom dokázali zabezpečit všechny, kteří by péči potřebovali,“ říká ředitelka RUAH o.p.s. Marta Vacková. Nárůst poptávky je podle ní důsledkem omezení služby lůžkových zařízení, například nemocnic nebo léčeben dlouhodobě nemocných, které ve snaze připravit své kapacity pro potřeby možné pandemie propouštějí pacienty dříve do domácí péče.

„Covid nás naučil pracovat s vlastním strachem. Naučil nás, že musíme být schopní kriticky zvážit reálná rizika a ne se nepřiměřeně bát neznámého, takže si myslím, že v současné chvíli je tým velmi stabilní, nikdo nepodléhá panice a je pro nás klíčové zabezpečit služby a tomu podřizujeme i veškeré fungování v organizaci. Snažíme se dodržovat pravidla tak, abychom sami nebyli rizikem, abychom nepřenašeli mezi klienty případnou nákazu... I s tímto vědomím do terénu jdeme, jinak bychom tu péči dělat nemohli,“ upozornila Marta Vacková.

Během koronavirové krize se domácí zdravotní péče stala pro RUAH službou číslo 1. „Mnoho lidí se v této době nemá jak dostat k praktickým lékařům, někteří praktičtí lékaři omezují své služby, snaží se řešit věci po telefonu... Jsou tady ale lidi, kteří nemají chytrý telefon, aby přijali e-recept a došli si vyzvednout léky, jsou tady lidi, kteří nemají rodiny, které by jim tyto věci zajistily, takže sestřičky ve zdravotní péči se snaží obstarat klienty doma tak, aby nebyli poškozeni na zdraví, i když se zrovna nejedná o covid-19, ale mají jiná onemocnění, třeba chronická,“ přiblížila Marta Vacková.

Zvýšil se také zájem o odlehčovací služby. „Máme 12 asistentů, kteří jezdí do domácností lidí pomáhat jim s obsluhou, převážně s hygienou, podat jídlo, dohlížet na to, aby rodina péči zvládla, aby se její členové mohli v péči vystřídat, případně mohli částečně pracovat,“ dodala Marta Vacková. Tuto službu v současnosti využívá 68 klientů v regionu od Slap po Sázavu.

Návraty domů

Podle Marty Vackové se už lidé naučili využívat i službu domácí hospicové péče, která je poskytována nevléčitelně nemocným lidem v terminálním stadiu, tedy umírajícím. Spouště klientů ale trvá, než zprávu o závažné diagnóze, která není řešitelná, přijmou. „Neumějí si představit, co to znamená a co je čeká, proto je potřeba jim věnovat komplexní péči, abychom celou rodinu provedli těžkým životním obdobím,“ dodala. Paliativní péče je velmi náročná

i personálně, protože lékaři, zdravotní sestry a sociální pracovníci ji poskytují 24 hodin denně sedm dní v týdnu. Počet pacientů se navíc meziročně zvýšil o 50 procent – zatímco za celý loňský rok pečovali o 36 rodin, letos v červenci jich bylo už 48 a pořád přibývají další.

Kromě zdravotní péče je v této oblasti jednou z významných pomoci i odborné poradenství pro pečující a pro nevléčitelně nemocné, případně pozůstalé. „Sociální pracovník dojíždí do rodiny, domácnosti a pomáhá lidem řešit praktické věci, třeba jak získat pomůcky, jak obstarat věci, na které mají nárok a o kterých většina lidí ani neví, jak získat finanční prostředky, aby mohli pečovat o svého blízkého... zároveň jim pomáhá naučit se rozvrhnout své kapacity tak, aby sami sebe nevyčerпали, aby péči zvládli,“ dodala Marta Vacková.

Obce blíže lidem

Cílem projektu, který RUAH o.p.s. realizuje v 24 obcích na Sázavsku, Čerčansku,

Bystricku a Neveklovsku, je pomoc lidem v tíživé životní situaci. „V době prvního nouzového stavu vyhlášeného v souvislosti s koronavirovou pandemií byly naše pracovníce členy týmů, které organizovaly pomoc, dojížděly na venkov, pomáhaly lidem dostat se k receptům, vozily nákupy, organizovaly dobrovolníky, staly se koordinátory nestandardní péče v regionu,“ uvedla Marta Vacková. Díky tomu se získaly další kontakty na lidi, kteří potřebují pomoc. Do projektu je v současnosti zařazeno 200 klientů, kteří vyžadují dlouhodobější podporu a péči, aby se mohli ze svých problémů dostat. „Nejčastěji se s nimi řeší exekuce a dluhy, které jsou velice často spojeny s tím, že tito lidé nedokáží porozumět současnému světu, takže se budou opakovaně zadlužovat ne proto, že nemají peníze, ale protože nerozumí tomu, co půjčka znamená. Jejich nevědomosti pak zneužívají nebankovní společnosti. Snažíme se omezit svéprávnost takových klientů, abychom je nějakým způsobem chránili před útoky podobných firem,“ dodala Marta Vacková.

Velkým problémem jsou podle ní i psychiatři klienti, kteří nejsou diagnostikováni ani medikováni. „Tam je velmi obtížná spolupráce. Vzhledem k tomu, že nemáme terénního psychiatra, jim vlastně není jak

pomoci ve zdravotní otázce, pak se obtížně řeší i následné věci," řekla Marta Vacková.

A ještě na jeden velký problém poukázala – na bydlení pro sociálně slabé. Vzhledem k blízkosti Prahy ceny nemovitostí i nájmu v regionu rostou tak, že bydlení je pro stále více lidí nedostupnou záležitostí. Terénní pracovníce pak musí řešit další otázky s tím spojené, mimo jiné péči o děti žijící v sociálně slabých rodinách.

O „dobíjení baterek“ a novém kávovaru

Práce ve zdravotních a sociálních službách je podle Marty Vackové hodně vyčerpávající. Kde a jak „dobíjí baterky“? „Pomáhá a potě-

ší vděčná zpětná vazba od klientů. Snažíme se také udržovat si v kolektivu optimismus, abychom si byli navzájem oporou, protože

nemůžeme všechny příběhy, které denně vídáme a slyšíme, sdílet veřejně, chráníme tím klienty. Takže se snažíme uvnitř organizace mít bezpečné prostředí, kde můžeme o věcech otevřeně mluvit a navzájem si pomáhat, abychom to zvládali," prozradila.

Radost jí ale dělá také přízeň donátorů – naposledy díky nim mohli nakoupit pro klienty tolik potřebné kyslíkové koncentrátory. A až sobeckou radost jí prý udělal jeden z nedávných darů, který tentokrát nebyl pro pacienty, ale pro zaměstnance RUAHu – vytoužený kávovar.

jt

Rozum a Cit pomáhá pěstounským rodinám

V centru Benešova ve Vnoučkově ulici najdete jednu z poboček neziskové organizace Rozum a Cit, z.s., která dlouhodobě pracuje s pěstounskými rodinami. Vedle samotné práce s cílovou skupinou podporuje a rozvíjí myšlenku náhradní rodinné péče v České republice. Pojďme se společně podívat na to, proč je důležité věnovat pozornost ohroženým dětem, které nemohou vyrůstat ve své vlastní rodině, a jakou roli v tomto systému organizace Rozum a Cit zaujímá nejen na Benešovsku.

Děti přicházejí do pěstounské péče z různých důvodů a mnohdy jde dokonce o kombinaci několika z nich. Mívají smutné zkušenosti z původních rodin, byly zanedbávány, týrané či zneužívané. Často jde o děti sociálně znevýhodněné, zdravotně postižené, nemocné nebo z jiného etnika. Zažily nezáměr vlastních rodičů a jejich výchova byla svěřena ústavní péči. Trpí nedostatkem lásky, pozornosti a bezpečí. V důsledku odmítnutí se připojují další psychické i fyzické obtíže, nejčastěji porucha citové vazby.

Organizace Rozum a Cit vychází z přesvědčení, že každé dítě má právo vyrůstat v milujícím rodinném prostředí. Pokud tomu tak nemůže být ve vlastní rodině, snaží se o maximální podporu ohrožených a náhradních rodin tak, aby zde dítě mělo možnost zakusit harmonické podmínky pro zdravý vývoj.

Jakou roli hraje pěstounství v systému náhradní rodinné péče? Zcela zásadní. Dokáže nahradit funkci rodiny tam, kde nezaniká vazba mezi dítětem a biologickým rodičem (na rozdíl od adopce), ale kdy dítě přesto ve své vlastní rodině nemůže vyrůstat. Pěstoun dává dítěti zažít rodinné prostředí, vychovává jej a pečuje o něj. Připravuje ho na samostatný život a je důležitou postavou při léčbě narušených vztahů dítěte k ostatním lidem. Pomáhá dítěti poznat svou historii a vytvořit zdravý pohled na to, kým dítě je, odkud pochází a proč nemůže

vyrůstat mezi svými. Je-li to v zájmu dítěte, aktivně podporuje kontakt s biologickými rodiči i širší rodinou.

Jak tedy konkrétně organizace Rozum a Cit pěstounským rodinám a dětem v náhradní rodinné péči pomáhá? Za více jak 15 let své existence vybudovala síť podpůrných aktivit, z nichž tou nejzásadnější je tzv. doprovázení pěstounských rodin. Možná přemýšlíte, jak si takové doprovázení, nebo též průvodcovství, ve vztahu k rodině vlastně představit. Po uzavření Dohody o výkonu pěstounské péče (dle zákona 359/1999 sb., o sociálně právní ochraně dětí) je každá ze zapojených rodin v pravidelném kontaktu se svou klíčovou pracovnící, a to minimálně jednou za dva měsíce. Na začátku se zaměřuje na budování kvalitního vztahu mezi ní a rodinnými příslušníky a na podrobné seznámení se se situací konkrétní rodiny. Základem práce je důvěra, respekt, přijetí a pocit bezpečí. Tato dobře zvládnutá výchozí pozice a intenzivní kontakt umožňuje dále s rodinou pracovat, definovat její problémy a společně nacházet řešení.

Jak již bylo řečeno v úvodu článku, děti přicházející do náhradní rodinné péče bojují s řadou problémů, a to zejména v důsledku chybějící lásky a pozornosti v útlém věku. Nejčastěji bojují s problémy při navazování vztahů s ostatními, trpí úzkostmi, nezpracovanými traumaty, specifickými poruchami učení, poruchami pozornosti atd. Rodina společně s klíčovou pracovnící vytváří tzv. plán práce s rodinou s jednotlivými kroky pomoci včetně propojení s dalšími návaznými službami. Záměrem není vše udělat za rodinu, ale učit kompetencím jednotlivé členy domácnosti tak, aby v budoucnu byli schopní řešit problémy vlastními silami. Cílem je dále odhalit problémy a potenciální rizika včas, aby nedocházelo k dramatickému narušení zdravého vývoje dítěte.

Podpora pěstounů na území Benešovska

V současné době organizace pomáhá více

jak 220 pěstounským rodinám na území hl. města Prahy, Středočeského a Plzeňského kraje. Na území města Benešova má Rozum a Cit uzavřeno 48 Dohod o výkonu pěstounské péče, to znamená, že pracuje s více než 100 jednotlivci.

Kromě samotného doprovázení pěstounských rodin, poradenství náhradním rodičům při výchově a vzdělávání dítěte či při péči o dítě zdravotně postižené dále zprostředkovává asistovaný kontakt dítěte v náhradní rodině s biologickou rodinou, který probíhá v bezpečném prostředí. Pořádá přednášky, semináře a kurzy zaměřené na řešení výchovných, sociálních a dalších problémů souvisejících s výchovou a péčí o dítě. Připravuje vzdělávací program pro pěstouny tak, aby docházelo ke zvyšování jejich kvalifikace.

Aktuálním tématem pro pěstouny může být například zvládnutí domácí výuky v době karantény nebo bezpečný pohyb dětí na internetu. Vzdělávání se kromě tzv. „dohodových“ klientů mohou zúčastnit i externí pěstouni doprovázení OSPODem či jinými organizacemi. Podpora pravidelného setkávání pěstounů a vytváření prostoru pro sdílení zkušeností je další z neopomenutelných aktivit. Pro děti zajišťuje Rozum a Cit víkendové a jiné odlehčovací akce. V neposlední řadě zprostředkovává terapie, jejichž cílem je uzdravení narušené psychiky dětí v důsledku prožitých traumat.

Projekt je realizován s finanční podporou Středočeského kraje, Ministerstva práce a sociálních věcí, města Benešova, města Votice, Nadace J & T a dalších donátorů.

Chtěli byste se o pěstounství dozvědět víc nebo již pěstounem jste a hledáte doprovázející organizaci? Na benešovské pobočce se na vás už teď těší tři sympatické pracovníce, které všechny dotazy rády zodpoví.

Podrobnosti jsou na www.rozumacit.org.

red

Stříbrná Skalice: S historií v zádech

Stříbro kam se podíváš – tedy tak tomu bylo až do počátku 18. století, kdy byla rentabilní ložiska vzácného kovu ve Stříbrné Skalici vyčerpána. Na stříbro odkazuje obec ležící na dohled od řeky Sázavy víc než jen svým názvem. Byly to právě zdejší zásoby rud a bohatství, kvůli nimž ves asi na jaře roku 1403 vyplnila vojska krále Zikmunda Lucemburského. Nájezdu útočníků neodolal ani zdejší hrad Skalice – jeho existenci dává tušit jen návrší s kostelem sv. Jana Nepomuckého. Nebo prakové kameny, které se jako němi svědci někdejšího dobývání sídla i po 600 letech stále v obci nacházejí. Nebo nově také turisté, kteří sem přijíždějí „objevit“ skutečný svět hrdinů počítačové hry Kingdom Come: Deliverance, zasazené do posázavských reálií a oživující středověkou podobu zdejších vesniček a měst, Stříbrnou Skalici nevymijají.

Zikmundovy koule

Poslední „Zikmundovu kouli“, jak ji místní přezdívali, vykopali dělníci v červnu při práci na stavbě kanalizace. Sběrka kamenné munice, která připomíná obléhání zdejšího hradu na počátku 15. století, se tak rozrostla o další kus. Z žulových kamenů vážících několik desítek kilogramů chce obec vybudovat pietní místo v autentickém prostředí na návrší u kostela sv. Jana Nepomuckého, který byl až v 18. století postaven na místě bývalého hradu Skalice.

„Snažíme se najít nějaký elegantní způsob pro bezpečnou prezentaci kamenů. Víme už celkem o šestnácti prakových kamenech. Hrad sice v nedávné době zpomalizovala počítačová hra Kingdom Come – lidi přijdou na hradní návrší, ale tam nic není,“ řekl starosta Stříbrné Skalice Miroslav Šmied. Jeho představou je revitalizovat okolí kostela sv. Jana Nepomuckého, znovu odhalit půdorys hradní kruhové věže, který byl zřetelný až do počátku sedmdesátých let 20. století, a kameny ve zbytcích věže vystavit. Areál zaniklého hradu by měla doplnit tabule s in-

formacemi o historii místa, posezení i stojan na kola. Hrad Skalice by se pak mohl propojit podle starosty s dalšími místy, která se v populární počítačové hře objevují – obec o tom už jedná s Posázaví o.p.s., destinační společností turistické oblasti Posázaví.

Novým nálezem prakového kamene obec v současnosti žije. „Ve skrytu duše jsme si říkali, že by se na stavbě kanalizace mohla další praková munice najít. Očekávali jsme, že to bude hlavně v ulici V Podhradí, ale ještě než se k ní stavbaři prokopali, jeden kámen se našel v ulici Pod Farou,“ popsal Jiří Bernat, který za Ústav archeologické památkové péče středních Čech zajišťuje dohled na stavbě kanalizace a s obcí trvale spolupracuje. Poznamenal, že se starostou teď věnují stavbě větší pozornost, aby nepřišli o případný další podobný nález.

Historii zdejších prakových koulí poodkryl už v roce 1907 Antonín Podlaha ve své publikaci Posázaví místa Království českého, kde v pasáži o skalickém kostele sv. Jana Nepomuckého píše: „Při odkopávce země kolem kostela r. 1898 byly objeveny základy kulaté bašty a některých jiných zdí, mimo to nalezeno na sedm velikých kamenných koulí.“ Hradní lokalita totiž po staletí sloužila pro městečko jako zdroj stavebního materiálu. Zřejmě kolem roku 1893, kdy se zde těžily kameny pro základy nové školy, byly nalezeny i balvany kulovitěho tvaru, které potom pater Podlaha zmínil a v Soupisu památek historických a uměleckých v politickém okrese Českobrodském už je uvedl jako prakové kameny. V obci se uchovává povědomí o takzvaných Zikmundových koulích, někdy mylně nazývaných Žižkovy koule. Podle Jiřího Bernata ale nemá husitský vojevůdce se zdejším hradem z pohledu písemných pramenů nic společného.

Kameny nalezené v sousedství kostela byly v prvních desetiletích 20. století pietně rozmístěny v obrysech zdíva okrouhlé věže bý-

valého hradu, později byly přemístěny do severovýchodního rohu návrší vedle věže a nakonec zmizely. Traduje se, že si je rozebrali převážně místní obyvatelé. „Mysleli si, že jsou to památky na husitství, takže v záchvěvu národní hrdosti a cti si je odváželi domů. Ale musíme uznat, že všichni ti, o kterých víme, že si je odvezli, je pečlivě uchovávali,“ dodal starosta.

Všechny dosud získané prakové kameny byly změřeny, zváženy (kámen z výkopu kanalizace váží asi 73 kg, nejtěžší má 110 kg), fotograficky dokumentovány. Čtyři koule jsou deponovány v kostele sv. Jana Nepomuckého, kde vzniklo provizorní minimum přístupné jen na požádání. Ze zbývajících čtrnácti známých prakových kamenů je třináct rozeseto na dvorcích a zahrádkách v areálu zaniklého hradu a jeho nejbližšího okolí, pouze jediný kámen je v soukromé sbírce mimo obec.

Většina zdokumentovaných skalických prakových kamenů má i svůj příběh. Část z nich patří k oněm sedmi, o nichž píše pater Podlaha a které jsou zachyceny na dobové fotografii z přelomu 19. a 20. století. Díky archeologickým dohledům při rekonstrukcích nebo demolcích drobných staveb v obci se podařilo zachytit další koule, které posloužily jako běžný zdicí materiál. Jeden kámen se například našel v 70. letech 20. století při kopání základů pro dům v ulici Na Zlodějce, severně od historického jádra obce, zřejmě v místě, kde stál jeden z dobývacích praků. Další kámen byl vylomen ze zdi u vchodu do chalupy z konce 18. století při bourání prostoru pro skříňku na elektroměr. „Na hradě je stavení se zahradou, které od sebe odděluje pěšina. Za plotem u boudy v zahradě byla jedna taková koule, v dětství nás k ní vodila babička a vyprávěla nám přitom historii hradu. Asi před 20 lety ale kámen zmizel. Náhodou mi pak majitel nemovitosti prozradil, že se koule stala natolik populární, že se o ni začali bát, a tak ji přestěhovali do domu a mají ji v kuchyni,“ popsal starosta Miroslav Šmied. Další kameny by podle pamětníků mohly být pod hradem v korytě Jevanského potoka, jehož revitalizace se připravuje.

„Nalezené kameny jsou z hrubozrnné vyvřelé horniny (žuly), jejíž přesné složení a zařazení by měl ukázat geologický posudek. Nepochybné je to, že základní tvar, který

si většina kamenů podržela, i když nesou stopy nějakých úprav, vznikla přirozeným způsobem. Tyto kameny se běžně vyskytují v pásmu skal na Jevansku, hornina v okolí Skalice není vhodná stát se projektilem," upřesnil Jiří Bernat. Tvar některých kamenů není kulový ani vejčitý, což mohlo být způsobeno otesáním boků balvanů nebo třeba jejich nárazem do překážky.

„Podle koncentrace kamenů tohoto typu na hradě a v jeho okolí si myslíme, že měl páter Podlaha pravdu a že výskyt těchto kamenů ve Stříbrné Skalici není náhodný a že to nejspíš byla praková munice, i když se její nálezy v jiných lokalitách počítají na desítky až stovky kusů. Jsme ale rádi, že se u nás po mnoha staletích něco takového objevilo," poznamenal Jiří Bernat. Připomněl, že praková munice se dodnes nachází i na jiných místech Posázaví, například u hradu Zbořene Kostelec.

Kanalizace, revitalizace Jevanského potoka a rekonstrukce průtahu obcí

Nový nálezy prakových koulí je v obci událost číslo jedna. Zároveň budí velké očekávání – najdou se další kameny? „Zaděláno“ na to je – výstavba kanalizace (rozsáhlá III. etapa s náklady kolem 74 milionů korun) se pomalu, ale jistě blíží do areálu hradu. A objevit by se mohly i v korytě Jevanského potoka, jehož revitalizace se připravuje, nebo při rekonstrukci průtahu obcí.

Revitalizace Jevanského potoka je jedním z výstupů Studie odtokových poměrů v povodí Sázavy, kterou koordinovala Posázaví o.p.s. Realizaci projektu za odhadovaných 15 milionů korun připravuje Povodí Vltavy s.p. Obec chce v rámci ní na vlastní náklady opravit historický kamenný most v místní části V Betlémě. „Je to nádherná stavba z poloviny 19. století. Chtěli bychom ji opravit včetně poprsných zdí, o které most v minulosti přišel, a jednoho zasypaného oblouku. Kdyby se to podařilo, tak v době, kdy historické mostní stavby mizí před očima, stal by se obnovený tříobloukový kamenný most přes Jevanský potok ve Stříbrné Skalici pokladem nejen pro nás, ale i pro celé Posázaví," poznamenal Jiří Bernat.

„Oprava po léta zanedbávaného mostu je zatím vyčíslena jen předběžně, pro naši obec bude ale mimořádně nákladná," dodal starosta Miroslav Šmied. Na jaře v době ko-

ronavirové krize se spolupracovníky a dobrovolníky uklidili okolí mostu – vykáceli náletové dřeviny, vytrhali pařezy, vyčistili kus koryta... Obec má aktuálně k dispozici výsledky nové mostní prohlídky, která vede k nezbytným provozním opatřením a ukazuje cestu k zachování mostu. „Naše zadání je nekompromisní – most musí být opraven, ne nahrazen novotvarem," konstatoval starosta. Klenutý most se nachází na hranici ochranného pásma kulturních památek v historickém jádru obce a určuje charakter celé čtvrti. „Máme archivní doklady, že most na místě staršího dřevěného vybudovala obec ze svých prostředků v 50. letech 19. století. Byl postaven tehdejší standardní technologií, tradičně z místního materiálu, převážně z lomového kamene a vápenné malty," popsal starosta.

Čtvrť V Betlémě dostala jméno podle rozložení zdejších domků ve svahu, připomínajícím legendární město. Často v ní hořelo a požárová suť se většinou navážela k mostu, kde vytvořila vysoký břeh. V severozápadním předpolí mostu to při výkopech kanalizačních stok prozradil probíhající záchranný archeologický výzkum. Mezi pozůstatky staré zaniklé zástavby byla zachycena např. také jáma s fragmenty renesančních kamenných kachlů.

Dalším velkým projektem, na kterém obec Stříbrná Skalice participuje, je rekonstrukce silničního průtahu obcí. „Opravu tělesa vozovky realizuje Středočeský kraj, ve spolupráci s ním obec vybuduje chodníky, osvětlení a výsadbu zeleně. Je to projekt za asi 100 milionů korun, spoluúčast obce je desetimilionová," řekl starosta Miroslav Šmied. Polepší si nejen řidiči, ale vzhledem ke snížení dopravního hluku i obyvatelé okolních domů, protože nynější dlažební kostky budou nahrazeny asfaltovým povrchem. Rekonstrukce bude ale podle starosty citlivá a díky plánovanému řešení přilehlých ploch

i chodníků by neměla narušit historický ráz centra obce.

Všechny tři projekty – stavba kanalizace, revitalizace Jevanského potoka a rekonstrukce průtahu obcí – promění sice vzhled obce, rozhodně ale nepovedou ke ztrátě historické paměti regionu. „Naším výhledem do budoucna je návrat obecního úřadu do budovy staré radnice, jejíž historie se píše od roku 1719 a dneska zeje prázdnou. Rádi bychom také udělali popularizační publikaci o pamětihodnostech a zajímavostech místa a předpřipravili alespoň podklady pro vybudování historické expozice o minulosti obce," prozradil starosta další plány. Všechny kroky podle něj směřují k tomu, aby Stříbrná Skalice opět získala status města či městyse.

jt

Foto František Záruba

Hrdinové dnešních dnů

Pomáhali, ale nemluvili o tom. Stáli v pozadí, přesto byli v první linii. Nebojáci, ale skromní bojovníci s neviditelným nepřitelem skrývajícím se pod označením COVID-19. „Ušijeme, pohlídáme, poradíme, utěšíme“ – takové by mohlo být jejich motto. Říká se jim DOBROVOLNÍCI. Pomáhali s nákupy potravin a léků pro seniory, venčili psy lidem v karanténě, hlídali děti lékařům a sestrám, přispěli radou, povzbuzením, šili roušky, vyráběli ochranné štíty... Bez nároku na odměnu, jen s vědomím, že je někdo potřebuje. Kde se vzali, tu se vzali, ale letos na jaře dali o sobě vědět víc než kdy jindy.

Tady je příběh jednoho z nich, ředitele Základní školy Divišov Petra Lungy, který tehdy rozšířil řady výrobců ochranných štítů: „S tiskem ochranných štítů jsem začal na počátku vyhlášení karantény. Škola vlastnila 3D tiskárnu společnosti Prusa Research, která také zdarma uvolnila tiskový soubor pro jejich výrobu. První štít byl vytisknuto 24. 3. 2020 a další následovaly. Prvotním cílem bylo zajistit tuto ochrannou pomůcku pro zdravotníky a prodávče v Divišově a nejbližším okolí. Jak se informace dostala do širšího povědomí, začaly štíty poptávat i další zdravotnická zařízení, jako Nemocni-

ce Rudolfa a Stefanie v Benešově, poliklinika Benešov, pražský IKEM, ale také domy s pečovatelskou službou, prodávče obchodních domů, zdravotníci IZS a mnozí další.

I když se dařilo díky zlepšené technologii navyšovat rychlost tisku, a tím i počet vyrobených kusů, nebylo již možné zvládnout všechny objednávky. Na sociálních sítích se podařilo zkontaktovat podobně zaměřenou skupinu, kterou vytvořil Michal Škultěty z Týnce nad Sázavou, který v té době již také štíty vyráběl. Vytvořili jsme skupinu šesti tiskařů z Benešovska, Voticka, Vlašimska a Týnecka, která spolupracovala na objednávkách tak, aby v co nejkratším čase zabezpečila výrobu potřebného počtu štítů.

V Divišově se do tisku zapojili i další majitelé 3D tiskáren: člen SDH Divišov Václav Chaloupecký a žáci Základní školy Divišov Filip Opička a Matyáš Kalus. Protože jsme štíty tiskli zdarma, byli jsme rádi za každou pomoc při zajištění materiálu. Městys Divišov zajistil dostatečné množství materiálu pro tisk, paní Monika Fürstová z Benešova nejenže zajistila v té době nedostatkové textilní gumy na štíty, ale se svými kamarádkami udělala sbírku na zakoupení další 3D tiskár-

ny pro zrychlení tisku. Také se podařilo díky sbírce na Donio.cz zajistit pro každého tiskaře ve skupině další novou tiskárnu a zásobu filamentu pro tisk. Celkem jsme jen v Divišově vytiskli více než 1000 ochranných štítů, které zdravotníci používají i dnes.“

Iniciativa Petra Lungy nezůstala bez povšimnutí. Společnost RUAH o.p.s., která v regionu poskytuje zdravotní a sociální služby, ho navrhla na ocenění „Hrdinové pro život, jaký je“. Udělovala ho Nadace pojišťovny Kooperativa jako poděkování lidem, kteří během koronavirové pandemie pomáhali ostatním v boji s neviditelným nepřítelem, starali se o potřebné nebo inspirovali druhé svým přístupem či nápadem. Ironií osudu je, že odměnou – týdenní pobyt v hotelu Astoria pro celou rodinu – si Petr Lunga zatím neužil. Překazila mu ho nynější druhá vlna pandemie...

jt

Zámek v Třebešicích povstal z popela a zve k návštěvě

Jeho střešou dávno nezatéká, komnatami se neprohání meluzína, žlaby v konírně nejsou plné odpadků, zahrada už není bludištěm plným nebezpečných nástrah. Naopak. Znít tu hudba, básně, smích i sliby novomanželů. Scházejí se zde rodiny, kamarádi, přátelé i náhodní návštěvníci. Stačilo přitom málo a už tu vlastně ani nemusel být... Ale svůj boj o přežití vyhrál – zámek Třebešice.

„Péče o kulturní dědictví odráží kulturu národa,“ říká Eliška Valdová, která s manželem Igorem koupila areál třebešického zámku v roce 2009. Rozpadající se ruiny tehdy dali přednost před bytem v Praze. Ale nelitují. „I když nás to stálo spoustu úsilí a nervů, ta kulturní památka je natolik krásná, natolik významná, že to stojí za to, a to i přes problémy, které jsme museli překonat,“ shrnula Eliška Valdová a dodala: „Asi nejtěžší bylo, když zhruba po roce opadlo původní nadšení a konec oprav byl v nedohlednu. Ale musím říct, že ten pocit netrval dlouho. Měli jsme velké štěstí, že jsme byli v roce 2011 zařazeni do Programu záchrany architektonického dědictví Ministerstva kultury a s jeho pomocí jsme byli schopni náš závazek ustát a památku opravit tak, že jsme ji mohli opět zpřístupnit a ukázat její krásy.“ Památek, jako je třebešický zámek, je podle ní nejen v okolí mnoho, a pokud zaniknou, je to nevyčíslitelná ztráta.

V uplynulých 11 letech Valdovi rekonstruovali většinu historických stavení šestihektarového areálu. V době, kdy památku koupili, jí bezprostředně hrozil zánik. „V první řadě jsme museli opravit střechy, aby se zamezilo další devastaci budov. Stěžejní pak bylo zachránit zámek. A díky evropským fondům jsme mohli obnovit také zámecký park a konírnu,“ zavzpomínala Eliška Valdová. V hlavní budově zámku finišují restaurátorské práce – hotovo je v přízemí a prvním patře. „Doufáme, že příští rok se nám podaří celkovou obnovu zámku dokončit,“ dodala Eliška Valdová s tím, že do obnovy památky investovali všechny rodinné úspory i vydělané peníze a toto financování bylo vyšší než získané dotace.

Za odměnu

Po letech dřiny a starostí dokáže třebešický zámek rozdávat i radost. A to nejen v podobě spokojených návštěvníků. Odměnami jsou pro majitele i malá, velká tajemství,

➤➤➤

kteřá jim památka odhaluje. Třeba v podobě pozdně renesančních a raně barokních malovaných záklopových stropů. Ukrývaly se pod plochými rákosovými omítkovými stropy z 18. století, které vznikly jako součást protipožárních opatření v rámci takzvaného Ohňového patentu Marie Terezie. „Tyto rákosové stropy se kvůli zatékání propadly. Malované stropy, které se pod nimi ukrývaly, byly tak dokonalé, že nevyžadovaly žádné speciální restaurátorské zásahy, pouze jsme nechali ošetřit některé dřevěné konstrukce napadené houbou. Stropy byly jen očištěny a konzervovány a jsou prezentovány v té podobě, v jaké se zachovaly,“ prozradila Eliška Valdová.

Podobnou péči dostala také řada nádherných výmalb a fresek, které byly v zámku objeveny. Například v Rytířském sále v hlavním zrcadle stropu byla odhalena freska z poloviny 18. století znázorňující setkání Krista s učedníky v Emauzích. „Má to logickou návaznost, protože zámecký areál, tehdy poplužní dvůr, vlastnil od roku 1752 až do pozemkové reformy na začátku 20. století řád benediktinů z Emauzského kláštera, takže logicky si největší sál vyzdobili freskou s touto tematikou,“ vysvětlila Eliška Valdová.

Když památka promluví

Autentické vybavení na zámku nenajdete. „V roce 2009 byl na prahu zániku, co bylo hodnotnější, bylo rozkradeno nebo zničeno, nebyla tam okna ani dveře, takže z hodnotových prvků se nezachovalo téměř nic,“ vzpomněla Eliška Valdová. Většina vystaveného mobiliáře proto pochází z majetku rodiny a z aukcí, všechno jsou ale starožitnosti. Zálibu majitelky například ukazují mycí soupravy z 19. a začátku 20. století, kromě české kameniny a porcelánu jsou v ní zastoupeny i výrobky z Anglie a Francie. Zdi zámku pak zdobí grafické ručně kolorované rytiny z francouzských módních časopisů konce 19. a začátku 20. století.

K vidění je tu také velká sbírka jídelních servisů českých porcelánků nebo starých talířů z karlovarské porcelánky ve Staré Roli. „Prohlídky ale nejsou jen o historii. Jejich hlavní osou je výklad o záchraně památky, o její rekonstrukci, postupech, restaurátorských pracích... Návštěvníci nejen procházejí krásnými prostory, ale zároveň se dovedí spoustu informací o cestě, která vedla k jejich otevření,“ dodala Eliška Valdová.

Už při koupi zámku měli Valdovi jasno, že chtějí památku nejen zachovat pro příští generace, ale zároveň ji zpřístupnit veřejnosti. „Je nám však jasné, že se zámek nenachází na exponovaném místě a sám o sobě není tak výjimečný, abychom návštěvníkům nabídli jeho pravidelné prohlídky. Počítáme ale s nimi, a to třeba v nějaké významné dny nebo o sobotách a nedělích, ale pouze po předchozí rezervaci,“ řekla Eliška Valdová. V současnosti mají zájemci příležitost prohlédnout si zámecké prostory při kulturních a společenských akcích, které se tu konají. Jednou z tradičních je letní autorské čtení, na které ve spolupráci s profesorem benešovského gymnázia Pavlem Hozou zvou různé spisovatele, nebo předvánoční výstava betlémů a sáněk.

Do Třebešic za betlémy

Každoročně v době adventu majitelé pořádají na zámku výstavu betlémů a sáněk, kterých mají ve sbírce už kolem 200. Otevřeno je vždy v sobotu a neděli od 12.00 do 17.00, a to až do 26. prosince. „Výstava se těší velké oblibě, lidé se nepřijdou jen podívat, ale dávají si u nás sraz s přáteli, aby společně oslavili předvánoční čas,“ popsala Eliška Valdová.

Betlémy a sánky jsou vystaveny v konírně a v přízemí zámku, návštěvníci si tak mohou prohlédnout i dobové zařízené pokoje a nejstarší prostory původní renesanční tvrze, která byla předchůdkyní zámku. Výstava každoročně láká i na nějakou novinku, letos jí bude velká kolekce starých voskových jezulátek. Nově se zájemci podívají i do 1. patra zámku, a to v rámci prohlídkového okruhu nazvaného Vánoce na zámku – z kapacitních důvodů ale bude nutná předchozí rezervace.

O prknech s červotočem

Jedenáctileté zkušenosti s opravou zámku změnily pohled Valdových na památky. „Všimáme si každé rozpadliny, kolem které projíždíme,“ směje se Eliška Valdová. Nejkrásnější je podle ní cesta vedoucí k záchraně památky. Nemrzí ji tedy, že už se oprava zámku chýlí ke konci? „Svůj díl už jsme odvedli, ale u konce zdaleka nejsme a ani nikdy nebudeme. Zámecký areál je velký a údržbu bude potřebovat neustále. Když si prohlížíme fotky a ohlížíme se, musíme říct, že i když to bylo náročné, bylo to krásné,“ přiznala.

Koupě zámku ovlivnila také životní cesty dětí Valdových. Starší syn vystudoval archi-

tekturu. „Ukázal nám, jak má rekonstrukce památky vypadat, že to není stavba nového baráku. Takže jsme zachraňovali vše, co se zachovalo, i každé napůl ‚shnilé‘ prkno, protože v tom je ta hodnota, v tom je historie,“ uvedla Eliška Valdová a dodala: „Dcera v zámku bydlí a pomáhá mi s organizací kulturních akcí a svateb. Mladší syn se zase stará s manželem o chov včel a ryb.“

Z historie

Podle farní kroniky stávala v Třebešicích v 13. století tvrz, jejímiž zakladateli byli Jan a Jaroslav Valkounové. Zámek byl založen ve 2. polovině 16. století, jeho renesanční podobu změnila ve 3. čtvrtině 17. století raně barokní přestavba. Další úpravy proběhly v 70. letech 18. století a klasicistní úpravou a rozsáhlou modernizací prošel ve 3. čtvrtině 19. století.

Součástí areálu jsou kromě zámku klasicistní konírna, barokní špýchar a hospodářské budovy bývalého lihovaru a pivovaru. V západní a severní části se rozprostírá bývalý park a ovocný sad. Ve východní části je soustava třech rybníků, z nichž dva, původně vypuštěné, byly v roce 2013 obnoveny. Kromě rekonstrukce zámecké budovy Valdovi opravili chlévy, hlavní bránu, lihovar i dům v sousedství, u jižního průčelí zámku vysadili nový květinový parter, nad zámkem obnovili ovocný sad... Podobně komplexní přístup k záchraně památky nemá v kraji obdoby.

Poděkování

Oprava třebešického zámku nebyla procházkou růžovým sadem. Eliška Valdová si proto váží všech, kteří jim s obnovou kulturní památky pomohli. „Sami bychom si leckdy nevěděli rady. Poděkování patří především zaměstnancům Národního památkového ústavu a Památkové péče města Benešov, evropským fondům a také Ministerstvu kultury, které rekonstrukci zapojilo do Programu záchrany architektonického dědictví – bez něj bychom obnovu nemohli realizovat,“ dodala.

Poděkování ale patří především rodině Valdových – za to, že jí osud třebešického zámku nebyl lhostejný. Národní památkový ústav za to Elišce a Igoru Valdovým udělil v roce 2017 cenu Patrimonium pro futuro, jíž od roku 2014 vyzdvihuje příklady dobré praxe a oceňuje ty, kteří se o ně přičinili.

jt

Veteránklub starostové jede!

Veteránklub starostové jede! A to doslova a do písmene. Spolek sdružující bývalé a dlouhodobě sloužící starosty a starostky měst a obcí ČR totiž ve spolupráci se spolkem Veselý vrch uspořádal v srpnu cyklistickou túru z Rožmitálu pod Třemšínem do slovenských Sklených Teplic nazvanou „Šlapeme pro Dominika“. Kromě podpory spolupráce regionů bylo jejím cílem vybrat finanční prostředky na motorové vozidlo vhodné pro převoz velkého bojovníka Dominika Peška. Třináctiletý klouček se narodil s nevyčlelitelnou svalovou dystrofií. Bývalý dlouholetý starosta obce Chotilsko Jiří Štáštka trasu dlouhou 504 kilometrů zdolal na kole za pět dní!

„Spolupráci mezi Neveklovem a Sklenými Teplicemi odstartovali před více než 50 lety sportovci při nácviu spartakiády, pak jsme pokračovali v rámci myslivosti a vyústilo to partnerstvím mezi oběma obcemi a mikreregiony,“ připomněl ve zkratce historii pospolitosti bývalý starosta Neveklova Jan Slabý. Tuto „známost“ pak představil i kolegům z Veteránklubu starostové, jehož je předsedou. Letos na jaře, před vypuknutím koronavirové krize, s nimi vyrazil na Slovensko – výsledek? Sklené Teplice mají dalšího českého partnera – Rožmitál pod Třemšínem. Jiří Štáštka, velký sportovec a člen Veteránklubu starostové, tehdy přišel s myšlenkou charitativní cyklojízdy. „Nevěřili jsme mu, a tak

jsme se vsadili, že když tam dojede na kole, budu stát v cíli a uvítám ho loveckými fanfárami,“ vzpomněl Jan Slabý. Sázku prohrál (ale nelituje) a 17. srpna stál s lesním rohem v cíli cyklojízdy. Jiří Štáštka se na ni vydal 13. srpna z Rožmitálu pod Třemšínem, jel přes Příbram, Chotilsko, Neveklov, Jankov, Jihlavu, Hodonín, Piešťany, Partizánske... Tuto virtuální cyklotrasu plánuje klub více propagovat.

Duchennova svalová dystrofie, která způsobuje postupné ochabování svalstva, byla Dominikovi zjištěna ve třech letech. Zatím je nevyčlelitelná, progresi nemoci zpomalují kortikoidy, které ale mají vedlejší účinky. Dominik je pod dohledem neurologů, kardiologů, ortopedů, urologů, navštěvuje spirometrii a rehabilitace. Cílem pomoci je vybrat peníze na motorové vozidlo, které by malému pacientovi usnadnilo cestování. Transparentní účet u Komerční banky, kam lze přispět, je 115-8188460207/0100.

Charitativní jízda ale nebyla jedinou akcí, kterou Veteránklub starostové letos uspořádal. Jako poděkování záchranářům za boj s koronavirem zorganizoval v kostele na Nové Živohošti koncert houslisty Pavla Šporcla a Dětské opery Praha, s úvodními fanfárami Benešovských hornů; získal na to dotaci ČEZ. Se středočeským krajským úřadem jedná o finanční podporu dalších

kulturních akcí – koncertu houslisty Václava Hudečka v Rožmitálu pod Třemšínem a vystoupení Dětské opery Praha v Benešově.

Veteránklub starostové z.s. je spolkem sdružujícím emeritní a dlouhodobě sloužící starosty a starostky měst a obcí ČR, starší 60 let, kteří byli ve funkci alespoň dvě volební období. Zaměřuje se na pořádání kulturních, sportovních, vzdělávacích a společenských prospěšných akcí. Činnost financuje z členských příspěvků a finanční podpory obcí a měst Neveklova, Křečovic, Stranného a Maršovic.

Spolek Veselý vrch je členem sdružení obcí, měst a dalších právnických osob Čechy nad zlato. Vytváří platformu pro občany, kterým není lhostejné životní prostředí středního Povltaví.

jt

Výstavní projekt DŮM X MUD představuje veřejnosti poprvé nejlepší stavby Benešova

Muzeum umění a designu zahájilo v září první velkou výstavu benešovské architektury. Výstavní projekt s názvem DŮM X MUD zahrnuje čtyři výstavy. Ta hlavní nese rovněž název DŮM X MUD a rozprostírá se ve všech zrekonstruovaných prostorech Muzea umění a designu. Představuje nejzajímavější stavby Benešova a zkoumá architekturu z mnoha úhlů a rovin – od architektů a představitelů města přes historii, územní plány a budoucnost města po město jako živoucí organismus tvořený lidmi. Další částí projektu je site-specific instalace Diany Winklerové Po-city, která přenáší město do osobního prostoru jednoho pokoje. Při příležitosti 140 let od narození Otakara Novotného bude možné v Městské výstavní síni zhlédnout výstavu o tomto významném architektovi. Další součástí projektu DŮM X MUD je i venkovní panelová výstava umístěná v Tyršově

ulici s názvem Benešov technický industriální. Výstavy budou otevřeny do konce ledna 2021. Celý projekt završí objemná publikace benešovské architektury, která vyjde na jaře 2021.

Kurátorky přemýšlely o městě jako o celku a neustále se proměňujícím organismu. Výstavou se snaží poukázat na nutnost přemýšlet o jednotlivých stavbách v kontextu místa. Na příkladech jednotlivých často historicky hodnotných budov a na několika územních plánech chtějí zachytit vývoj a měnění, které město zejména během posledních 150 let prodělalo.

„V Benešově se nachází hned několik realizací od významného architekta a benešovského rodáka Otakara Novotného. Za zmínku stojí i realizace od významných architektů Josefa Pleskota či Ladislava Lábusa, kteří výrazně formovali tvář města a jeho stavební vývoj po roce 1989,“ popisuje kurátorka Lenka Chýlová.

Na diváky čeká i řada komentovaných kurátorských prohlídek, procházek po městě, debat a besed – jejich termíny se vzhledem k omezením v důsledku koronavirové pandemie budou průběžně aktualizovat. Podrobnosti jsou na www.mudbenesov.cz. Pro všechny je také připravena městská hra, kte-

rá hráče provede sedmi zajímavými místy Benešova.

Výstava DŮM X MUD je rozdělena do tří hlavních částí. První se věnuje územnímu plánování, rozvoji a vývoji města skrze historické stavby, které se ve městě dochovaly. Klíčové je vystavení dvou plánů od Josefa Pleskota z počátku 90. let. První je územní plán, který vytvořil na zadání radnice, a druhý navrhuje celkové urbanistické řešení města, včetně konkrétních návrhů na změnu. Tuto vizi může návštěvník porovnat také s modelem města, který vytvořili diplomanti FA ČVUT v roce 2017.

Druhá místnost je zaměřena na občanskou vybavenost města, reprezentativní budovy, ale také na nutnou proměnu, kterou město neustále prochází. Návštěvník zde uvidí model radnice zapůjčený z Národní galerie nebo model Hotelu Karlov. Obě stavby byly oceněny i odbornou veřejností. Pozornost bude věnována také stavbám, které se nedochovaly. Návštěvník si může prohlédnout mapu a historické fotografie, které zachycují proměnu Benešova během posledních 100 let.

Ve třetí místnosti se nachází plán Pivovaru Ferdinand. Estetizace industriálních staveb, technických inovací a právě i architektu-

➤➤➤

nických plánů je tématem, které by si jistě zasloužilo větší prostor. Výstava prezentuje plány v co nejlepší kvalitě, aby bylo jejich zhlédnutí pro diváky zážitkem. Třetí část je také zaměřena na vztah architekta a investora. Kurátorka Barbora Ficková vysvětluje: „Společnost často vnímá architekta jako samostatný subjekt, který danou stavbu vytvořil. Během přípravy výstavy jsme si ale uvědomovali, že stejně důležitou roli hraje investor, ať už se jedná o soukromníka, nebo o město. Potřeba jasného zadání dohromady s dostatečně volnou rukou není vždy samozřejmostí. Vede však k nejlepším výsledkům.“

Další sál je tradičně v MUD věnován site-specific instalaci. Popsat stav současné architektury maloměsta se rozhodla Diana

Winklerová ve výstavě Po-city. Je to instalace o znejištění hranic veřejného prostoru a soukromí, o pocitech koexistence a sebe-poznání. Hravě, ale i tak trochu kriticky, mezi zdmi výstavního prostoru, které snesou tíhu i lehkost snění. Je o prolínání architektury vnějšího a vnitřního světa, „krajiny ložnice a obývacího nájemství“. „Kde je hranice toho, co nazýváme doma, místo, které spadá do osobní péče a podporuje sounáležitost a pocit bezpečí?“ ptá se umělkyně Diana Winklerová.

Další výstavou projektu DŮM X MUD je venkovní panelová výstava nazvaná **Benešov technický industriální** umístěná v Tyršově ulici. Jde o reprízu velmi úspěšného projektu, který se uskutečnil v roce 2017 ve Státním okresním archivu v Benešově. Autorem

výstavy a také stejnojmenné publikace je historik Michal Horáček. Výstava přináší přehled staveb z oblasti potravinářského a stavebního průmyslu, městské infrastruktury a dalších odvětví v Benešově a blízkém okolí. Mapuje prosperitu města v různých obdobích i změny v urbanistické koncepci, kdy celé průmyslové ulice nebo zóny ustupovaly novým městským plánům, často spojeným s bytovou problematikou.

Při příležitosti 140. výročí Otakara Novotného bude možné v Městské výstavní síni zhlédnout také výstavu, kterou v roce 2010 připravili potomci architekta společně se Spolkem výtvarných umělců Mánes.

Otakar Novotný, benešovský rodák, je často označován za jednoho ze zakladatelů moderní české architektury. Mezi jeho nejvýznamnější stavby patří Štencův dům a budova Spolku výtvarných umělců Mánes v Praze. Jeho nejvýraznější realizací v Benešově je budova bývalé Městské spořitelny, dnešní Městský úřad, která se nachází na Masarykově náměstí. Právě v ní odstartoval doprovodný program celého projektu přednáškou profesora Vladimíra Šlapety o Otakaru Novotném.

Muzeum umění a designu

„Umění venku“ na příměstském táboře MUD

Tři turnusy výtvarných příměstských táborů v MUD jsou za námi. Tento rok jsme program táborů zaměřili na „umění venku“ a přizpůsobili tomu všechny výtvarné aktivity. Během tří týdnů jsme toho stihli vytvořit opravdu hodně a každý turnus se lišil především tím, jak kreativní skupinka dětí se nám sešla. A že kreativity jsme měli na rozdávání!

První den táborů jsme začali velmi zábavnou aktivitou, kdy jsme se snažili napodobit obrazy slavných malířů. Tato aktivita obnášela detailní prozkoumání všech obrazů, výrobu rekvizit, pozadí a především správné nastavení těla či tváře na výsledné fotografii.

Další dny jsme trávili venku a čerpali jsme inspiraci ze všech zajímavých věcí, které jsme kolem sebe viděli. Na místní louce jsme se zaměřili na umělecký směr land art, a vy-

tvořili tak z přírodních materiálů originální umělecká díla. Na Koupadlech, kde jsme trávili celý čtvrteční den, jsme si vyzkoušeli impresionistickou malbu v plenéru akrylovými barvami. Dále se z nás stali i streetart umělci a vyzdobili jsme chodník před MUD pomocí vlastnoručně vytvořených šablon a křídových sprejů. V neposlední řadě jsme si vytvořili zmenšené město a s dětmi z prvního turnusu jsme natočili i krátký artový film z ulic zmenšeného městečka. Poslední den všech táborů jsme pro rodiče uspořádali velkolepou vernisáž, kterou měli v režii samotní malí umělci.

Už teď se naši lektori těší na příští příměstské tábory, o kterých vás budeme brzy informovat.

Děkujeme všem rodičům za důvěru a malým umělcům za nepopsatelnou invenci.

Tereza Drexlerová

Projděte si Benešov s novou hrou o architektuře!

Vydejte se poznat významné a zajímavé stavby Benešova! Městská hra vás provede po sedmi zajímavých stavbách, o každé se dozvíte základní informace a po splnění úkolu taky něco navíc.

Jak hra funguje? Vytiskněte si z www.mud-benesov.cz průvodku ke hře, nebo navštivte MUD a vezměte si průvodku v pokladně. Jako první se vydejte k budově radnice. V podchodu najdete první kovovou destičku s informacemi o budově a s prvním úkolem. Když vyřešíte rébus a spojíte ho s daným číslem na průvodce, získáte trojmístný číselný

kód, který nastavíte na záměčku u destičky. Po otevření si můžete přečíst zajímavost o dané stavbě a také dostanete instrukce, kam se vydat dál. Do průvodky si také obkreslíte vygravírovanou hvězdičku, která je u každé stavby specifická.

Když obejdete všech sedm staveb, ujdete asi tak 2,5 km a poznáte zajímavá místa v Benešově. Jakmile budete mít v průvodce sedm hvězdiček, vydejte se zpátky do muzea (bude to kousíček), kde si můžete vyzvednout odměnu!

Muzeum umění a designu

Benešovský Běžecký Festival pomáhal i vzpomínal

Radost z pohybu, setkání s přáteli, pomoc druhým, vzpomínky – takový byl 7. ročník Benešovského Běžeckého Festivalu. Ulicemi města proběhlo 20. září téměř 900 závodníků všech věkových kategorií. Absolutním vítězem se stal Tomáš Jareš z týmu Perňa Systém, druhé a třetí místo patřilo benešovským borcům Matěji Benešovi a Zdeňku Šedivému.

„Letošní ročník nebyl kvůli koronavirové pandemii úplně jednoduchý, ale všechno jsme zvládli. Velké díky patří skvělým pořadatelům – jsou to srdcaři a mnozí pomáhají už 7 let,“ shrnul za organizátory Zdeněk Rada. Vyzdvihl také doprovodný program v podobě bubenické show skupiny Lišamani, ukázky sebeobrany Krav maga nebo předvedení fitness kouče Honzy Šacha.

Do Benešovské Juniorky s VZP ČR se zapojilo 341 běžců. V rámci ní se uskutečnila soutěž základních a středních škol „Nesedíme, Neležíme, BĚŽÍME“, kterou vyhrála ZŠ Dukelská Benešov před ZŠ Jiráskova Benešov a Gymnázium Benešov. Nejpočetnější zastoupení měla ZŠ Jiráskova. „Je to velký úspěch nejen dětí, ale také jejich rodičů a pedagogů Marcely Blažkové a Jindry Slunečka. Všem z Jiráskovy patří velké poděkování,“ uvedl Zdeněk Rada. Nejlepší střední školou bylo Gymnázium Benešov – stejný počet bodů získala i Střední odborná škola a Střední zdravotnická škola Benešov, o prvenství nakonec rozhodovalo nejlepší umístění v kategorii. Nejlepší školou mimo Benešov byla ZŠ Senohraby.

Skvělá atmosféra doprovázela i charitativní běh pro Rozárku Sovovou, která bojuje s těžkou nemocí a vyžaduje nepřetržitou péči a nákladné terapie. „Běželo“ pro ni přes 200 účastníků a organizátoři nakonec Rozáříčně mamince předali 40 500 korun. Díky spolupráci s Nadačním fondem Zlatá hvězda Benešov a Ranou péčí Centra sociálních služeb Tloskov podpora Rozárky dále pokračuje, například veřejnou sbírkou, která potrvá až do Vánoc.

Povedly se také Rodinné štafety Zahradní techniky DVOŘÁK, kde líté boje svedlo 20 tříčlenných družstev. Hlavní cenu – motorovou pilu STIHL – získala rodina Hrubých. SUBARU Karavany Sedlčany Minimaratón, který absolvovalo 68 běžců, vyhrál David Korous z Triatlon Teamu Tábor a mezi ženami dominovala mladá sesterská dvojice Aneta a Karolína Kučerovy z místního atletického klubu. Vítězem Štafety s DEK Stavebninami se v konkurenci 12 týmů stali Lenka a Dušan Křížovi s Tobiášem Radou.

Novinkou hlavního závodu Benešovská desítka (kvůli dopravním omezením ve městě se běželo osm kilometrů) byla soutěž o Pohár starosty města Benešova. Nahradila původní derby Benešov–Vlašim a zúčastnilo se jí šest týmů, z toho dva z domovského města. Jedno z nich – Benešovské rychlé pušky – zvítězilo před Běžícími za Vlašim. Třetí byl tým Benešovské ostřílené pušky a na dalších místech skončili Senohrabští lyžníci, Jiskra Zruč nad Sázavou a tým z Týnce nad Sázavou. Před hlavním závodem běžci minutou ticha uctili památku Jana Mareše, nestora benešovského běhu, který nedávno zemřel. Neúnavný sportovec a kamarád se pak jejich prostřednictvím „vydal“ na svůj poslední pomyslný běh ulicemi města – závodníci čtyř soutěžních týmů měst si jeho fotografii připevnili na své startovní číslo.

Vyhlášení byli také nejlepší Benešačka a Benešák – závodu SUBARU Karavany Sedlčany Minimaratón to byli Aneta Kučerová a Josef Šinágl, Benešovské desítky dominovali Lenka Křížová a Zdeněk Šedivý. Obdrželi novou knihu Benešov Sport, která zachycuje historii i současnost benešovských sportovních klubů a oddílů.

Benešovský Běžecký Festival organizuje SK BENEŠOV ŽIJE SPORTEM ve spolupráci s oddíly atletiky, triatlonu a Benešovským běžeckým klubem. Poděkování patří všem partnerům akce, především pak městu Benešov, VZP ČR a Středočeskému kraji.

jt

Na Benešovském Běžeckém Festivalu se běželo pro Rozárku

Nádherná neděle, ale když jsem ráno procházela v Benešově poloprázdné náměstí, měla jsem obavu, jak vše dnes dopadne.

Jak slunce sílilo, skvělých lidí přibývalo a nakonec nás na startu Charitativního běhu pro Rozárku byla super parta, přes 200 účastníků! Díky všem, kteří v této neklidné době přispěli na skvělou věc.

Rozárka je usměvavá a statečná holčička, která spolu se svojí skvělou maminkou a celou rodinou bojuje s těžkou nemocí. Ani přes intenzivní snahu lékařů zatím není znám její specifický původ. Rozárka a její rodina jsou uživateli naší rané péče již více než rok a společně s dalšími odborníky se snažíme hledat způsoby, jak Rozárce pomáhat na její cestě životem. Nejdůležitější jsou samozřej-

mě speciální rehabilitace nehraněné státem, na které budou využity vybrané peníze.

Benešovský Běžecký Festival (BBF), jehož součástí byl i Charitativní běh pro Rozárku, je nádherná nejen sportovní akce, kde se potkávají běžci amatéři – jako my –, s profíky, kteří podporují i „náš“ běh, a my zase nadšeně fandíme jim. Velice nás těší spolupráce

➤➤➤

s Nadačním fondem Zlatá hvězda, se kterým sdílíme již několik let stánek na BBF a kde se ještě v průběhu dne vybralo krásných 9000 Kč. Mamince Rozárky jsme nakonec předali 40 500 Kč.

V nadaci se sešli úžasní Benešáci, kteří chtějí pomáhat a s nimiž nacházíme společnou budoucnost v dalších projektech. Vřelé díky Marcela a Jaroslavu Rollovým a Daniele Bendové za osobní podporu, protože i náš tým byl letos covidem oslaben, a Tomáši Pánko-

vi, „otci“ charitativního běhu, za technickou pomoc a skvělou organizaci.

Bylo vás mnoho, kteří nemohli přijít a chtěli přispět, proto přidávám číslo transparentního účtu Nadačního fondu Zlatá hvězda, kam je možné posílat příspěvky až do prosince 2020: 123-1288210297/0100, do zprávy pro příjemce napište Pro Rozárku.

*Radka Jiroušková,
Raná péče Tloskov, Benešov*

Ohlédnutí za 5. ročníkem Benešov City Live

Máme za sebou již 5. ročník oblíbeného multižánrového letního festivalu na benešovském Masarykově náměstí. Ten je pořádán za podpory města Benešov a Středočeského kra-

je. Od 8. července do 23. srpna jsme se mohli opět setkávat, znovu po delší době zase kulturně žít a sdílet spolu program s přehlídkou hudby, tance, divadla a letního kina.

Letos poprvé jsme uspořádali poslední filmový večer pod širým nebem v amfiteátru Přírodního divadla Konopiště. Součástí letního festivalu bylo i tradiční Benešovské posvícení s farmářským trhem, pohádkou pro děti, posvícenskou zábavou a v samém závěru jsme potěšili také příznivce oblíbených Baboušek.

Letošní Benešov City Live uvedl nové hosty, například Lucii Revival, Malinu Brothers, Artmosféru, Sakramejdlo, Sabinu Ludány-

iovou, ale váš potlesk patřil také známým účinkujícím jako Vranovanka, Týnečanka, Unigena, Štěpán Kojan, ATD, Lahvátor a mnoho dalších. Děkujeme za váš zájem, za to, že jste měli chuť přijít na benešovské Masarykovo náměstí a společně se potkávat, poslouchat koncerty, tančit a především se příjemně bavit i v době, kdy se kultura odsunula do pozadí. Neměli bychom na ni zapomenout, protože vždy byla součástí našich životů a dodávala nám pozitivní emoce i tolik potřebnou energii a radost. Věříme, že letošní ročník Benešov City Live připomněl její poslání a těšíme se na nové zážitky v příštím roce.

KIC Benešov

SENzační SENioři z Prahy navštívili Sázavu

Město Sázavu v srpnu navštívili členové klubu SENzačních SENiorů z pražského Komunitního centra Prádelna. Hostitelem jim byl místní spolek Sázavská komunita 55+.

Šedesátka návštěvníků z Prahy nejdříve prohlédla sázavský klášter a seznámila se s jeho historií, po prohlídce se vydala procházkou k informačnímu centru, kde byl domluven sraz se zástupkyní spolku Sázavská komunita 55+ Ivanou Danešovou. Ta odvedla celou početnou výpravu do sázavského Společenského domu, kde bylo připraveno pohoštění a přivítání dalšími členy výše uvedeného spolku. Následovala velmi zajímavá a obsáhlá přednáška vedoucího infocentra Milana Štědru o minulosti i současnosti města Sázava. Posluchači ani nedutali a za odměnu získali dokonalý přehled o nejdůležitějších milnících vývoje města a okolí. Došlo samozřejmě také na dotazy a pak již na neformální a přátelské setkání a popovídání mezi všemi návštěvníky a místními seniory. Při samostatné prohlídce města pak mnozí využili tipy na dobrou restauraci a kavárnu, nežli se vydali na zpáteční cestu do Prahy.

„Chtěli bychom moc poděkovat za přátelské přijetí, pohoštění, poutavé přiblížení historie města Sázava všem ze spolku Sázavská komunita 55+ a především tedy jmenovitě

Lence, Jirkovi, Yvoně a Ivaně. Pro nás všechny to byl úžasný zážitek a příležitost poznat město opravdu do detailu a takřka „na vlastní kůži“, neboť co může lépe přiblížit atmosféru místa nežli přímé setkání s místními. Navíc cílová skupina našeho komunitního centra i samotná filozofie činnosti je velmi blízká aktivitám sázavské komunity, tudíž bylo o čem povídat. Také doufám, že nám návštěvu brzy oplatí a přijedou se podívat k nám na Smíchov. Ve výsledku jsme se ale my všichni návštěvníci po cestě domů shodli na tom, že v Sázavě se žije opravdu dobře,“ říká Ing. Lenka Jiroušková z KC Prádelna, která organizuje letní výlety pro seniory.

Komunitní centrum Prádelna na pražském Smíchově nabízí již řadu let bohatý pro-

gram a rozličné aktivity pro zájemce napříč věkovým i sociálním spektrem společnosti. Největší zastoupení co do množství návštěvníků i škály aktivit mají senioři, pro něž po celý rok funguje řada pravidelných vzdělávacích, zdravotně pohybových i společenských kurzů a kroužků a všichni dohromady tvoří oceňovaný klub SENzačních SENiorů. Na prázdninové měsíce se pak pro ně každoročně připravuje speciální program „Léto s KC Prádelna“, jehož nedílnou součástí bývají celodenní poznávací výlety mimo Prahu. Návštěva Sázavy se uskutečnila díky zapojení do projektu „Podpora komunitního života v Městské části Praha 5, spolufinancováno z operačního programu Praha – pól růstu“.

red

Hospic Dobrého Pastýře v Čerčanech bude mít komunitní centrum

Nepříliš atraktivní hrubá stavba u Hospice Dobrého Pastýře se po dlouhých letech dočká dokončení, na podzim 2022 zde zahájí svůj provoz Centrum Péče Čerčany (CPČ). Jedná se o bezbariérové komunitní centrum s pestrá nabídkou vzdělávacích, klubových, tvůrčích a pohybových aktivit, integračních činností a sociálních služeb.

Projekt CPČ směřuje k aktivizaci komunitního života v mikroregionu, k aktivní spolupráci uvnitř komunity, probuzení sounáležitosti, vzájemné pomoci, rozvoji dobrovolnictví a společenské odpovědnosti komunity. Zároveň řeší dostupnost sociálních služeb a jejich vzájemnou návaznost, umožňuje realizaci aktivizačních a inkluzivních činností pro osoby se zdravotním postižením, sociálně vyloučené či ohrožené sociálním vyloučením.

Aktivizace komunitního života

Chceme vytvořit bezpečný příjemný a dostatečně velký prostor pro socializaci rodičů na rodičovské dovolené s dětmi, kde budou moci během svých pravidelných setkání realizovat a přednášky, diskuze, workshopy, spolezovat i cvičení, muzicování. Velká společenská místnost uzpůsobená k tvůrčím i pohybovým činnostem zároveň umožní realizovat plnohodnotný volnočasový program pro děti, mládež, dospělé i seniory z Čerčan a nejbližšího okolí. Místní lektori zde najdou vhodné zázemí pro realizaci svých aktivit a občané Čerčan již nebudou nuceni za aktivitami dojíždět jinam.

Program komunitního centra bude vytvářet komunita sama. Místní spolky, skupiny i jednotlivci se budou aktivně podílet na fungování a programové skladbě centra, tím se bude rozvíjet vzájemná spolupráce všech zúčastněných stran, a tím i odpovědnost za dění v obci. Pravidelná setkání veřejnosti nad plánováním programu komunitního centra na příští období (a zároveň nad vy-

hodnocováním uplynulého období) zaručí demokratický způsob fungování CPČ. Role TŘI, z.ú. bude v procesu tvorby programu a jeho realizace především kontrolní, bude dohlížet na obsah činnosti centra, aby tak mohl garantovat, že aktivity budou čistě nekomerčního, apolitického a neziskového charakteru a budou přístupné jedincům z cílových skupin se záměrem je socializovat, integrovat, vzdělávat a aktivizovat. Aktivity budou přístupné za poplatek, který nepřesáhne náklady s danou aktivitou spojené. Pro osoby z cílových skupin budou platit zvýhodněné ceny aktivit nebo budou od poplatků zcela oprostěny, a to v závislosti na jejich finanční situaci.

Komplexní řešení obtížné životní situace

V CPČ plánujeme vybudovat zázemí pro komunitní sociální práci a sociální služby, které díky své kvalitě a vzájemné provázanosti přispějí ke komplexnějšímu řešení obtížné životní situace obyvatel Čerčan a okolních měst a obcí. Prostřednictvím sociální práce bude pomoc nabízena nejen těm, kteří o ni přijdou osobně požádat, ale také těm, kteří se z důvodu neorganizace, neznalosti či strachu bojí o pomoc požádat nebo ji dokonce odmítají. Zprostředkování kontaktů na odborníky a potřebné služby, poradenství v oblasti řešení dluhů či bytové problematiky, pomoc se získáním zákonné podpory a nabídka možnosti nenásilného sociálního začleňování skrze aktivizační činnosti může pomoci při opětovném začlenění sociálně vyloučených osob do společnosti, a tím předcházet jejich společenské izolaci, která často bývá důvodem k frustracím, recidivám, prohlubování jejich problémů či návratem k závislosti.

Pět dní v týdnu dostupná služba odborného sociálního poradenství bude sloužit všem, kteří se ocitli v obtížné životní situaci nebo se potřebují vyznat v širokém spektru a složitě terminologii dostupných zdravotních, sociálních a právních služeb. Přesunem

půjčovny kompenzačních pomůcek (kterou v současnosti provozujeme v Benešově) do objektu CPČ zajistíme její dostupnost pět dní v týdnu a také její pohotovostní režim o víkendech či svátcích. Zázemí zde získá i naše zbrusu nová Pečovatelská služba, jež plynule navazuje na stávající služby a činnosti TŘI, z.ú. a doplňuje spektrum dostupných sociálních služeb v regionu.

Destigmatizace a sociální inkluze

Posláním a cílem projektu CPČ je vrátit jakoukoliv „jinakost“ zpět do komunity tak, aby mohli být nositelé této nálepky integrováni, předcházelo se jejich sociálnímu vyloučení a aby je komunita opět vnímala jako součást společnosti a života vůbec. Tou jinakostí může být pro někoho hendikep, pro jiného nemoc, nemohoucnost nebo i stáří. Plánujeme zavedení pravidelných dopoledních integračních rukodělných dílen, prostřednictvím kterých se budou moci místní děti pravidelně potkávat s cílovými skupinami. Děti tak budou zcela přirozeně vnímat například osoby na invalidním vozíčku či osoby s neobvyklým vzhledem a zvláštními projevy chování. Vyrastou z nich pak dospělí se silným sociálním citěním, kteří budou schopni odpovědně o své blízké v případě potřeby pečovat.

Aktivizační činnosti pro seniory, osoby se sníženou soběstačností a se zdravotním postižením umožní přirozený kontakt dospělých vrstevníků. V rámci reminiscenčních cvičení se mají možnost účastníci navzdory současným sociálním, zdravotním či názorovým bariérám vzájemně propojit například prostřednictvím vzpomínek na významné osobnosti jejich mládí, historické události, literaturu, hudbu atp.

Financování projektu

Rozpočet na dostavbu a vybavení objektu činí 19 milionů Kč. Realizace Centra Péče Čerčany je podpořena částkou 14,25 milionu Kč v rámci 7. dotační výzvy „MAS Posázaví – IROP – Komunitní centra“ s vazbou na výzvu ŘO IROP č. 62 „Sociální infrastruktura – integrované projekty CLLD“. Zbýlých 4,75 milionu korun musíme zajistit z vlastních zdrojů, z darů a dotací fyzických a právnických osob, měst, obcí a Středočeského kraje a také právě prostřednictvím benefičních akcí.

Za Hospic Dobrého Pastýře Jana Vernerová

Na slovíčko s Adrianou Šandrejovou

Rozhovor se staniční sestrou Domáčího Hospice Dobrého Pastýře, o tom, jak prožíval její tým i ona sama období nouzového stavu během pandemie COVID-19.

V důsledku uvolňování lůžkové kapacity nemocnic během koronavirové pandemie byli pacienti hromadně propouštěni do domácího ošetření. Jakým způsobem to ovlivnilo vyžití domácího hospice?

Během nouzového stavu se nám počet pacientů v domácím hospici více než zdvojnásobil, tím pádem jsme museli výrazně posílit služby. Abychom byli schopni zvládnout péči o takové množství pacientů v pěti sestřích, museli jsme přistoupit ke změně režimu fungování domácího hospice, a to prostřednictvím distanční péče. Distanční péče znamená, že se k pacientovi vyjíždí jen v nejnútnejším případě, kdy si neporadíme po telefonu. Často jsme využívali video hovory, což se nám osvědčilo, někdy to byla celkem i legrace. Distančně jsme fungovali i v rámci týmu, nescházeli jsme se na pravidelných týdenních poradách v kompletním počtu jako obvykle, jen v úzkém týmu, a ostatní kolegové se připojovali přes WhatsApp.

Co bylo pro Váš tým během nouzového stavu nejnáročnější?

Z hlediska péče o pacienty byla asi nejnáročnější ona distanční varianta, tedy péče na dálku, protože paliativní péče je především o nejbližším vztahu s pacientem a jeho rodinou. Když už k návštěvě rodiny došlo, ať už z důvodu potřeby zdravotního úkonu nebo rozhovoru, který představuje 80 % náplně naší práce, tak pouze v roušce, rukavicích, se štítem a v celotělové kombinéze, a to bylo ale spoň pro mě hodně náročné. Jsem kontaktní typ, pacienti to rychle vycítí a musím říct, že to i vyžadují. Držet někoho za ruku, když umírá, v rukavicích a s rouškou a štítem přes obličej, bylo pro mě velice těžké. V některých případech jsem udělala v tomto smyslu výjimky, nemohla jsem jinak.

Co Vás nejvíce překvapilo, ať už v pozitivním či negativním smyslu?

Příjemně mě překvapilo, že všichni pacienti i jejich rodiny ochotně souhlasili s distanční péčí i s tím, že budou během kontaktu s námi nosit roušky a my zase ochranné pláště, rukavice, štíty. Také mě pozitivně překvapil přístup nemocnic, které automaticky naskočily do režimu testování pacientů na COVID-19 a zapisování výsledků testů do propouštěcí zprávy každého pacienta. Díky tomu jsme byli schopni udělat si kompletní obrázek o tom, jak máme k pacientovi a jeho rodině přistupovat. Přemýšlím, co mě překvapilo v negativním smyslu... asi nic.

Pandemie a s ní související opatření a nařízení s sebou nesly a nesou spoustu negativ, ale jsou mezi námi taci, kteří nacházejí i pozitivu. Nacházíte je i vy?

Určitě. Z profesního hlediska to byl vyšší zájem o péči domácího hospice, z osobního hlediska znovunabytí důvěry v lidstvo a v dobro,

líbilo se mi, jak jsme se semkli a starali se jeden o druhého. Pomoc, která do hospice proudila v podobě ušitých roušek, vyrobených štítů nebo sponzorských darů, byla krásná a všem za ni děkujeme. A co se týká mého soukromí, tak tady jsem si jen potvrdila, že dokážu mnohem víc, než jsem se domnívala. Práce jsem měla dvakrát tolik a k tomu jsem se po večerech učila s dětmi... jednoduché to nebylo. Pozitivní pro mne byly ale víkendy bez návštěv a bez výletů, někdy to není na škodu (smích).

Skloubit rodinný a pracovní život není snadné pro zdravotníky nepřetržitě zdravotní služby, jakou domácí hospic je, ani za normálních okolností, jak se Vám to dařilo během nouzového stavu?

Těžce, opravdu těžce. Byl to velký stres. S manželem jsme i během pandemie měli hodně práce. Manžel pracuje v Praze, je zaneprázdněný od rána do večera, učení se s dětmi šlo za mnou, do toho péče o domácnost a rodinu, i pro tři lidi by toho bylo hodně. Děti jsou v tomto ohledu již delší dobu nastavené

ztotožněná, co by se mi líbilo. Chtěla jsem to změnit. Shoda náhod nebo cesta osudu mě nakonec zavedla do Čerčan, do domácího hospice, a je to přesně to, co jsem chtěla, co byla moje představa, jak by člověk měl umírat... doma, se svou rodinou. Práce v domácím hospici je pro mě ta nejhezčí, dává mi větší smysl, než jakákoliv jiná práce, kterou jsem kdy ve zdravotnictví dělala. Není pro mě jen zaměstnáním, je mým postojem, přesvědčením, vírou, smyslem života. Cítím to tak, že bych měla děkovat každému pacientovi, který si na konci své cesty pustí do života někoho jako já a že dostanu tu čest jej doprovodit.

Péče o umírající a podpora doprovázejících blízkých pacienta musí být fyzicky i psychicky velmi náročná. Jak si „čistíte hlavu“ nebo „dobijete baterky“?

Ano, pro mě jsou obtížné hlavně noční směny, kdy mám telefon pořád u ucha. I když třeba někdy nevyjíždím, tak špatně spím, pořád se budím a telefon hlídám. Prospat se během příštího dne nelze, tím, že jsou děti doma,

samostatně, starší syn pomáhá s hlídáním mladšího sourozence. Kluci jsou zvyklí, že maminka pracuje ve zdravotnictví na směny, a i díky tomu jsme to zvládli. Kdykoliv jen to bylo možné, trávili jsme čas společně. Možná ještě intenzivněji, než před pandemií.

Jak dlouho působíte v Domácím Hospici Dobrého Pastýře a proč jste se rozhodla právě pro péči o nevléčitelně nemocné pacienty, kteří chtějí poslední okamžiky svého života strávit doma?

V Domácím Hospici Dobrého Pastýře pracuji čtyři a půl roku. Do Čerčan jsme se přistěhovali z Prahy a já se pak dozvěděla, že je tady hospic a právě hledá sestřičku pro terénní službu. Tak jsem to zkusila a zůstala jsem dodnes. Já jsem začínala jako instrumentářka na chirurgii a pak jsem dlouhá léta pracovala na gastroenterologii na interně v Praze. Tady jsem se denně potkávala s umíráním, ale rozhodně to nebylo to, s čím bych byla

nemám tu možnost. Také je pro mě velmi náročné, když pečujeme o mladé lidi, když jsou v rodině umírajícího dítěte nebo vícero pečujících osob. Během přejezdů mezi pacienty je důležité si pročistit hlavu, protože tam, kam jedete, musíte být jen pro ně, a to na sto procent. Způsob, jak to dělám já, je hudba. Pouštím si ji v autě na plné pecky. Ten, kdo si sedá do auta po mně, se musí divit (smích). To dělám i doma, ráda si zatančím s dětmi, máme u toho celkem veselo. Když je možnost, tak běhám, je to můj koníček už od dětství, a také jóga, kdekoli a kdykoliv to jde. V létě je to také práce na zahradě, houpání se v síti, zkrátka co mi čas, rodina i práce dovolí. Samozřejmě nesmím opomenout komunikaci s kolegy, s lidmi, kteří prožívají to co já, a ví, o čem mluvím. Občas to potřebujete ze sebe dostat a mluvit s člověkem, který vám rozumí a umí o tom s vámi mluvit, to nejsou témata pro běžného posluchače.

Jana Vernerová

Seznam partnerů Místní akční skupiny Posázaví a jejich kontaktní údaje k 1. 11. 2020

Název subjektu	Sídlo/adresa trvalého bydliště	Zástupce subjektu pro MAS	Oblast působení
Fyzická osoba bez IČ – občan			
Adriana Ondračková	Týnec nad Sázavou, K Náklí 94, 257 41	Adriana Ondračková	služby
Ing. Lucie Onderčaninová	Na Hlinkách 597, Týnec nad Sázavou, 257 41	Ing. Lucie Onderčaninová	služby
Ing. arch. Iveta Jirásková	Krchleby 4, Křečovice, 257 56	Ing. arch. Iveta Jirásková	služby
Nestátní neziskové organizace			
Cesta integrace, o.p.s.	Říčany, Masarykovo náměstí 6/17, 251 01	Mgr. Alena Radová	sociální oblast
Historický klub z.s.	Týnec nad Sázavou, Klusáčkova 2, 257 41	Václav Pošmurný	historie, kultura a památky
Lidem blíž z.s.	Řehovice 21, Maršovice, 257 56	Ing. Hana Bačíková	děti, rodina, sociální oblast
Mateřské centrum Hvězdička, z.s.	Benešov, Vančurova 1146, 256 01	Ing. Jana Čechová	děti, ženy, rodina, vzdělávání
MC Kulíšek	Bystřice, Ješutovo náměstí 115, 257 51	Vanda Pechová	děti, ženy, rodina, vzdělávání
Náplava Sázavy, spolek	Kamenný Újezdec 30, Kamenný Přívoz, 252 82	Bc. Věra Weinerová	kultura a památky
Ochrana fauny ČR o.p.s.	Hrachov 13, Svatý Jan, 262 56	Pavel Křížek	ekologie, děti, ochrana přírody
RUAH o.p.s.	Benešov, Tyršova 2061, 256 01	Mgr. Marta Vacková	sociální oblast
Rytmus Střední Čechy, o.p.s.	Benešov, F. V. Mareše 2056, 256 01	Mgr. Pavla Fleischhansová	sociální oblast
Římskokatolická farnost Benešov	Benešov, Na Karlově 92, 256 01	Roman Lutz	církev
Sdružení pro ochranu kulturního dědictví – Zlenice	Senohraby, Příčná 61, 251 66	Vladimír Havelka	kultura a památky
Sdružení rodičů při Gymnáziu Benešov z.s.	Benešov, Husova 470, 256 01	Ing. Vladimír Babka	děti a mládež, vzdělávání
Sdružení SPORT, z.s.	Tloskov 1, Neveklov, 257 56	PhDr. Radka Jiroušková	děti, rodina, sport
Spolek Karel IV.	Praha 1, Lázeňská 2, 118 00	Ing. Alois Maceška	kultura a památky
Spolek Mateřské centrum Motýlek, Týnec nad Sázavou	Týnec nad Sázavou, Okružní 520, 257 41	Bc. Ludmila Klimusová	děti, ženy, rodina, vzdělávání
SPOLEK POSÁZAVSKÝ PACIFIK	Čerčany, Havlíčkova 445, 257 22	Ing. Miroslav Tvarůžka	kultura a památky
TSK SALTA Benešov	Struhařov 68, 256 01	Karel Maršálek	kultura, děti, sport
ZÁŠKOLÁK, z.s.	Postupice, Školní 153, 257 01	Jana Jiřová	děti a mládež, vzdělávání
Život v Hradci a okolí - spolek	Hradec 1, Stříbrná Skalice, 281 63	Ing. Evžen Zeman, CSc.	kultura a památky
Podnikatelé			
Bisport s.r.o.	Týnec nad Sázavou, Ing. Fr. Janečka 511, 257 41	Bc. Lenka Říhová	cestovní ruch
Příběh s.r.o.	Týnec nad Sázavou, Ing. Fr. Janečka 511, 257 41	Jaromír Biolek	cestovní ruch
ELTSEN a.s.	Benešov, Jana Nohy 1237, 256 01	Ing. Jiří Stibůrek	cestovní ruch
Hotel Všetice s.r.o.	Všetice 6, Netvořice, 257 44	Karolína Mikšíková	cestovní ruch, zemědělství
Ing. Jiří Sternberg	Jemniště 1, Postupice, 257 01	Ing. Jiří Sternberg	cestovní ruch, zemědělství
Miroslav Němec	Týnec nad Sázavou, Brodecká 466, 257 41	Miroslav Němec	cestovní ruch
Miloslav Perníček	Heroutice 1, Neveklov, 257 56	Mgr. Lukáš Ferenc	cestovní ruch, zemědělství
Obce a města			
Obec Čerčany	Čerčany, Václavská 36, 257 22	Ing. Jitka Pawingerová	veřejná správa
Obec Hradištko	Hradištko, Chovatelů 500, 252 09	Lucie Hašková	veřejná správa
Obec Jankov	Jankov, Na náměstí 14, 257 03	Bc. Jitka Jonsztová	veřejná správa
Obec Kamenný Přívoz	Kamenný Přívoz 285, 252 82	Jiří Patera	veřejná správa
Obec Kozmice	Kozmice 12, Benešov, 256 01	Helena Matoušková	veřejná správa
Obec Krhanice	Krhanice 46, 257 42	Mgr. Aleš Papoušek	veřejná správa
Obec Křečovice	Křečovice 9, Neveklov, 257 56	Robert Nečas	veřejná správa
Obec Lešany	Lešany 23, Netvořice, 257 44	František Ludvík	veřejná správa
Obec Stranný	Stranný 39, Neveklov, 257 56	Josef Červ	veřejná správa
Město Benešov	Benešov, Masarykovo náměstí 100, 256 01	Mgr. Zdeněk Zahradníček	veřejná správa
Město Bystřice	Bystřice, Dr. E. Beneše 25, 256 01	Klára Škvorová	veřejná správa
Město Jílové u Prahy	Jílové u Prahy, Masarykovo náměstí 194, 254 01	Jiří Zápal	veřejná správa
Město Neveklov	Neveklov, nám. Jana Heřmana 80, 257 56	Ing. Michal Hašek	veřejná správa
Město Sázava	Sázava, Náměstí Voskovce a Wericha 356, 285 06	Ing. Ivan Koldcsiter	veřejná správa
Město Týnec nad Sázavou	Týnec nad Sázavou, K Náklí 404, 257 41	Ing. Jan Vrhata	veřejná správa
Městys Kácov	Kácov, Jirsíkova 157, 285 09	Mgr. Soňa Křenová	veřejná správa
Městys Maršovice	Maršovice 89, 257 55	Mgr. Bohumil Ježek	veřejná správa
Městys Netvořice	Netvořice, Mírové náměstí 19, 257 44	Monika Šlehobrová	veřejná správa
Svazky obcí			
CHOPOS	Chotýšany 54, 257 28	Ing. Miroslav Kratochvíl	společné aktivity obcí
Státní organizace			
Lesy České republiky, s.p.	Benešov, Želetinka 12, 256 01	Ing. Petr Kjučukov	lesy
Školy			
Gymnázium Benešov	Benešov, Husova 470, 256 01	Mgr. Roman Hronek	vzdělávání